

ВІСНИК *української громади в Хорватії*

VJESNIK *ukrajinske zajednice u Hrvatskoj*

Загреб, 2014 - номер 31

Zagreb, 2014 - broj 31

Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske

UKRAJINSKA ZAJEDNICA
GRADA ZAGREBA

Izdavač: **Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske**
Видавець: **Українська громада Республіки Хорватія**
Remetinečka cesta 79A, 10 000 Zagreb
Tel: 01/370-1939 ; Fax: 01/370-1936
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun u Hypo Alpe-Adria banci: 2500009-1102188395
Uredništvo Vjesnika: **Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek**
Tel: 098/ 1933-288 ; e-mail: vjesnikuz@gmail.com ; ISSN 1847-327X
"Vjesnik" je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: **1200 primjeraka**
Tisak: **Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek**
Distribucija: **Predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Grada Zagreba**

За видавця: **Микола Застрижний**
За издавача: **Nikola Zastrizni**
Головний редактор: **Оксана Мартинюк**
Glavni urednik: **Oksana Martinjuk**
Редакція: **Борис Гралюк, Михайло Семенюк, Остап Филіма, Марія Мелешко, Оксана Стурко і Віктор Филіма**
Uredništvo: **Boris Graljuk, Mihajlo Semenjuk, Ostap Filima, Marija Meleško, Oksana Sturko i Viktor Filima**
Лектор хорватської мови: **Нівеc Романек**
Lektor hrvatskog jezika: **Nives Romanjek**
Коректор: **Єсенка Мишків**
Korektor: **Jesenska Mišktiv**
Дизайн та комп'ютерна верстка: **Назар Стурко**
Dizajn i kompjuterski prijelom: **Nazar Sturko**

Vjesnik ukrajinske zajednice u Hrvatskoj izlazi uz financijsku potporu Savjeta za nacionalne manjine RH

ЗМІСТ - SADRŽAJ

NOVOSTI IZ SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE - NOVOSTI IZ SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE

- 4 Seminar: Mediji i nacionalne manjine
4 Sastanak predsjednika Savjeta za nacionalne manjine s predsjednikom Josipovićem

НОВИНИ З ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ

NOVOSTI IZ DJELATNOSTI UKRAJINSKE ZAJEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE

- 5 У Посольстві України в РХ відбулась зустріч з нагоди Дня Конституції України та підписання Угоди про асоціацію "Україна – Євросоюз"
5 Molitva u Osijeku za stradale u poplavama te Crkvu i narod Ukrajine. *Olesja Martinjuk*
6 Bečki dječaci iz Ukrajine oduševili. *V. Latinović*
7 Matica hrvatska izdala knjigu izabranih pjesama barda ukrajinske poezije - Tarasa Ševčenka, u prigodi 200. obljetnice njegova rođenja. *Jesenska Miškin*
8 У Загребі в провідній культурно-освітній установі Хорватії "Матиці Хорватській" відбулась презентація двомовного видання "Тарас Шевченко. Вибрані поезії". *Посольство України в Республіці Хорватія*
9 Susret pjesnika u Piljenicama i predavanje bivšeg veleposlanika RH u Ukrajini prof. Đure Vidmarovića o sadašnjem stanju u Ukrajini – "Ukrajina u vrtlogu zbivanja". *Ivan Semenjuk*
9 Susret pjesnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj pod nazivom "Rešetaračko proljeće". *Ivan Semenjuk*
10 Dan škole "Antun Matija Reljković" Bebrina. *Oksana Martinjuk*
11 U Osnovnoj školi "Josip Kozara" u Lipovljanima održana večer jezika i kulture Čeha, Slovaka i Ukrajinaca. *Ivan Semenjuk*
11 Polaganje vijenaca u loku povodom Dana Europe i Dana pobjede antifašističke koalicije. *Tetjana Ramač*
12 У Загребі відбулись переговори щодо організації у Республіці Хорватія виставки робіт "Петриківського розпису". *Посольство України в Республіці Хорватія*
12 Посол України в Хорватії Олександр Левченко зустрівся з тренерами та гравцями української молодіжної збірної з футболу.
12 Посол України в Хорватії Олександр Левченко виступив з лекцією у Спілці журналістів Хорватії.
12 Студенти українсти Загребського університету підготували захід щодо відзначення 100-ї річниці початку Першої світової війни.
13 "Справжній стан справ є далеким від ідилії".

ВІСТІ З УКРАЇНИ - VJESTI IZ UKRAJINE

- 14 Президент України Петро Порошенко склав Присягу Українському народу.
14 Петро Порошенко: Я йду на посаду Президента, щоб зберегти і зміцнити єдність України.
15 Президент України: Повноцінна асоціація з ЄС – не мрія, а порядок денний. *З українських ЗМІ вибрав Славко Бурда*
16 Petro Oleksijovyc Porošenko – peti predsjednik Ukrajine. *Oksana Martinjuk*
17 Угода між Україною і ЄС підписана. Попереду реформування економіки.
17 Останні події з України. *Славко Бурда*
18 Нарада з питань закордонного українства. *Ольга Кобець*

MEDIJI O NAMA

- 20 Prisegnuo novi ukrajinski predsjednik
20 Obama: Putin mora priznati novu ukrajinsku vladu. U suprotnom...
20 UKRAJINSKE SNAGE UŠLE U GLAVNO UPORIŠTE SEPARATISTA. Ruske snage pobjegle iz grada

З УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД У СВІТІ

- 21 У Кулі вийшла з друку нова книга "о. Стефан Пітка. Життя, присвячене Богу і народу". *Петро Ляхович*

ДІЯЛЬНІСТЬ НАШИХ ТОВАРИСТВ - DJELATNOST NAŠIH DRUŠTAVA

- 22 Дні української культури 2014 у Вуковарі. *Тетяна Рамач*
23 Proljetni nastupi UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod. *Nives Romanjek*
23 Nastup KPD Ukrajinaca "Karpati" – Lipovljani na Sajmu cvijeća i seoskog turizma u Dalj planini. *Tomo Lučanović*
24 Članovi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća aktivno nastavili s radom. *Ivan Semenjuk*
25 Brojni nastupi UKPD "Taras Ševčenko" – Kaniža. *Mirjana Has*
25 День національних меншин Вуковарсько-сріємської області. *Тетяна Рамач*
26 Ukrajinska pisanica – tradicionalna ukrajinska košara za blagoslov. *Irena Nagy*
26 У Осієку головною нагородою відзначені українські писанки. *Олеся Мартинюк*
27 Коли гармати стріляють – музи мовчать. *Ольга Камінська*
28 Prva sveta pričest u Šumeću. *Oksana Martinjuk*
28 Prva sveta pričest u Osijeku. *Oksana Martinjuk*

UZ 100. OBLJETNICU PRVOG SVJETSKOG RATA

- 29 Hrvatske postrojbe u Prvom svjetskom ratu na ukrajinskim zemljama – Zakarpattju, Lemkivščyni, Volynji, Halyčyni i Bukovyni. *Boris Graljuk*

Seminar: Mediji i nacionalne manjine

U organizaciji Savjeta za nacionalne manjine RH i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u Opatiji je 30. svibnja 2014. godine održan seminar "Mediji i nacionalne manjine" koji

su vodili predsjednik Savjeta **Aleksandar Tolnauer** i ravnatelj Ureda **mr.sc. Branko Sočanac**. Otvarajući skup predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Aleksandar Tolnauer istaknuo je da je pravo na medije vrlo značajan aspekt manjinskih

prava koji se nažalost ne ostvaruje na zadovoljavajući način. Istovremeno, Tolnauer je upozorio da smo u aktualnoj ekonomskoj krizi suočeni s buđenjem ekstremnog nacionalizma i ksenofobije koji žele smanjivanje zajamčenih manjinskih prava što je potpuno neprihvatljivo.

Na seminaru je sudjelovao veći broj predstavnika udruga i vijeća nacionalnih manjina te medija i novinara koji prate problematiku nacionalnih manjina a predavanja su među ostalim održali i naši poznati eksperti za manjinsku problematiku i medije prof. dr. Siniša Tatalović, savjetnik predsjednika RH za unutarnju politiku te prof. dr. sc. Goradana Vilović s Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Na skupu su govorili i predstavnici Hrvatske radio televizije, Vijeća za elektroničke medije te Instituta STINE koji provodi medijske projekte o nacionalnim manjinama.

www.nacionalne-manjine.info
2. lipanj 2014.

Sastanak predsjednika Savjeta za nacionalne manjine s predsjednikom Josipovićem

Predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović, dana 26. svibnja 2014. godine, primio je predsjednika Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske Aleksandra Tolnauera.

Predsjednik Savjeta informirao je predsjednika Republike o radu i aktivnostima Savjeta za nacionalne manjine RH vezanim za rješavanje pitanja u ostvarivanju zaštite prava i sloboda nacionalnih manjina. Prilikom razgovora istaknuta su pitanja primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina vezana za službenu upotrebu jezika i pisma nacionalnih manjina, zapošljavanja

pripadnika nacionalnih manjina, sudjelovanja pripadnika nacionalnih manjina u upravnim i pravosudnim tijelima, zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pristupa javnim medijima, ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, povrata imovine, kao i učešća nacionalnih manjina u javnom i političkom životu Republike Hrvatske. Predsjednik Savjeta je također upoznao predsjednika Republike Hrvatske sa međunarodnim kontaktima i aktivnostima Savjeta za nacionalne manjine sa posebnim naglaskom na suradnju u regiji u svijetlu

ulaska Republike Hrvatske u Europu.

Predsjednik Republike Hrvatske izrazio je zadovoljstvo radom Savjeta za nacionalne manjine, kao i suradnje sa Savjetom te posebno naglasio važnost uloge Savjeta za nacionalne manjine u rješavanju svih pitanja vezanih za ostvarivanje i zaštitu prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Posebno zadovoljstvo i pohvalu predsjednik je uputio Savjetu vezano za Odluku Savjeta o pomoći za stradale u poplavljenim područjima.

www.nacionalne-manjine.info
23. svibanj 2014.

У Посольстві України в РХ відбулась зустріч з нагоди Дня Конституції України та підписання Угоди про асоціацію "Україна – Євросоюз"

З нагоди Дня Конституції України та підписання Угоди про асоціацію "Україна – Євросоюз" в Посольстві України в Республіці Хорватія 27 червня 2014 року відбулась зустріч Посла України Олександра Левченка з головами українських організацій в Хорватії. В ході зустрічі з представниками української діаспори було наголошено на важливості укладання цієї Угоди для подальшого демократичного розвитку нашої держави, зокрема, в умовах агресії російської сторони

на Україну. Крім цього, керівників громади поінформовано про ініціативи Президента України Петра Порошенка щодо мирного врегулювання ситуації на Сході України.

Вітаючи українців, що проживають в РХ, з цим подвійним святом, Посол України подякував за активну і наполегливу працю з підтримки української справи на теренах цього регіону.

Посольство України в Республіці Хорватія

Molitva u Osijeku za stradale u poplavama te Crkvu i narod Ukrajine

hrvatskom i ukrajinskom jeziku pod nazivom "Molitva za Ukrajinu" u kojem su riječju, glazbom te pjesmom animirali molitve za Ukrajinu koja prolazi kroz jako teško razdoblje. Program grkokatoličkih vjernika vodili su Matej i Helena Matus koji su pročitali nagovor o Crkvi u Ukrajini. Sudionici su dvojezično otpjevali pjesme: "Kralju Nebeski", "Molitva za Ukrajinu", "Bože, saslušaj molitve", te "O Duše Sveti". Solistice su bile sestra Andrijana te najmlađa sudionica programa Hana Pešo. Instrumentalnu točku "Ave Maria" izveo je solist Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku Mihajlo Krajnik.

Prvenstvena namjera događanja bila je proslaviti veliki blagdan Crkve s građanima cijeloga grada, svih konfesija tako da je proslava, uz vjerski, imala svoj ekumenski i humanitarni karakter.

Olesja Martinjuk

U Osijeku na Trgu slobode za blagdan Duha Svetoga – rođendana Crkve, 8. lipnja 2014. godine bio je organiziran molitveno-slavljenički program posvećen stradalima u nedavnim poplavama te Crkvi i narodu Ukrajine.

Ovo je prva blagdanska proslava na otvorenom koju su potaknuli vjernici laici iz Osijeka. Program je organizirala Udruga za promicanje kršćanske kulture "Mir i Dobro" Osijek.

Sudionici programa bili su: glazbene skupine "Amos", predstavnici osječkoga Društva pjesnika "Antun Ivanošić", te sestre Reda sv. Vasilija Velikog s vjernicima grkokatoličke crkve Krista Kralja u Osijeku.

Prigodni program je trajao dva sata, a bile su ponuđene i kateheze o Duhu Svetome i Crkvi (pok. teologa

i uglednog bibličara dr. fra Tadeja Vojnovića), koje je u ime organizatora proslave Duhova predstavio Zorislav Horvat.

Sestre vasilijanke zajedno s vjernicima pripremile su program na

Bečki dječaci iz Ukrajine oduševili

“Ovakav zbor osječka publika dugo nije čula. Pjevaju poput Bečkih dječaka. Bilo je prekrasno.” Tim je riječima publika komentirala nastup Dječjeg pjevačkog ansambla Mukačevo u župnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda. Svoje oduševljenje na kraju koncerta iskazali su burnim i dugotrajnim pljeskom.

Na kraju su mladi pjevači, pod ravnanjem docenta Volodymyra Volontyry, vrsnog ukrajinskog glazbenog pedagoga i skladatelja, izveli ukrajinsku himnu, a čuli smo i molitvu za Ukrajinu. Inače, cijeli se koncert sastojao od duhovnih i narodnih ukrajin-

skih pjesama, čiji su autori ukrajinski skladatelji Leontovyč, Košyc, Lysenko, Bortnjanskyj i dirigent Volontyr.

Za ovaj je prekrasni koncert “krivac” Franjo Batorek i njegova Tamburaška škola Batorek. Oni su se s članovima Dječjeg pjevačkog ansambla Mukačevo iz Ukrajine upoznali na zajedničkim koncertima u Francuskoj prošle godine te dogovorili uzajamnu suradnju. U uvodnom dijelu koncerta nastupili su članovi TŠ Batorek. Dirigenti su bili Slaven Batorek i Tihomir Ranogajec, a nastupile su i solistice Maja Batorek i Mia Dimšić. Zahvaljujući Turističkoj zajednici

grada Osijeka, boravak ukrajinskog zbora u Osijeku obogaćen je brojnim sadržajima (razgled grada, posjet ZOO-u). Da su gosti zadovoljni potvrdio nam je član zbora Vasil: “U Osijeku nam je bilo lijepo. To je prekrasan grad sa zanimljivom arhitekturom, na kojoj se vide ožiljci rata.” Volodymyr Volontyr, dirigent ovog iznimno kvalitetnog dječjeg zbora, dodaje da je Hrvatska dvadeseta zemlja u kojoj gostuju. Mala se hrvatska turneja nastavlja koncertom u Zagrebu, a posjetit će i otok Krk.

V. Latinović

Glas Slavonije, 5.07.2014.

Matica hrvatska izdala knjigu izabranih pjesama barda ukrajinske poezije – Tarasa Ševčenka, u prigodi 200. obljetnice njegova rođenja

U Zagrebu je 17. lipnja ove godine održano svečano predstavljanje knjige – TARAS ŠEVČENKO, Вибрані поезії / Izabrane pjesme, u prostorijama Matice hrvatske na Zrinjevcu. Organizatori programa bili su Matica hrvatska i Katedra za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Knjiga je izašla u nakladi Matice hrvatske, Biblioteka "Parnas", Niz Književnost. Izabrano je 50 pjesama iz zbirke Kobzar Tarasa Ševčenka, a pjesme je s ukrajinskoga prevela akademikinja Antica Menac, ugledna hrvatska slavistica i prevoditeljica, dugogodišnja profesorica ruskoga jezika na zagrebačkome Filozofskom fakultetu. Pjesme su tiskane usporedno na ukrajinskome i hrvats-

kome jeziku. Komentare i bilješke uz pjesme napisala je mr. sc. Rajisa Trostinska, vanjska suradnica Katedre za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a predstojnik iste Katedre, izv. prof. dr. sc. Jevgenij Paščenko, priredio je izbor pjesama i napisao pogovor knjizi. Knjiga sadrži i popis svih izdanja Knjižnice Parnas po temama.

Moderator programa bila je Romana Horvat, glavna urednica Matice hrvatske, a knjigu su predstavili: Stjepan Sučić, potpredsjednik Matice hrvatske, akademik Ante Stamać, hrvatski pjesnik i teoretičar književnosti, bio je redoviti profesor na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta u Zagrebu i predsjednik Društva hrvatskih književnika, zatim akademikinja Antica Menac, mr. sc. Rajisa Trostinska i prof. Jevgenij Paščenko.

Romana Horvat u svome uvodnom govoru istaknula je bogatu nakladničku djelatnost Matice hrvatske od XIX. stoljeća pa sve do danas, spomenula je prijevode Ševčenkovih djela Augusta Senoe 1863. i Augusta Harambašića 1887., te da Matica hrvatska ove godine upravo o 200. obljetnici rođenja Tarasa Ševčenka objavljuje njegove izabrane pjesme. Glavna urednica je zatim govorila o knjizi, predstavila sve suradnike i prezentere knjige.

Stjepan Sučić je također govorio o uspješnom nakladništvu Matice hrvatske i o prvim prevoditeljima Ševčenka A. Šenoi i A. Harambašiću, te da su mnogi intelektualci toga doba znali za Ševčenka, pa ga je tako

spominjao i hrvatski književnik Fran Mažuranić. Naglasio je kako ova knjiga predstavlja dragocjen poticaj za stvaranje novih djela i da Matica hrvatska nastoji što više objavljivati knjige i vrela iz bogate hrvatske baštine.

Akademik Ante Stamać govorio je o tome kako je Hrvatska u XIX. stoljeću imala puno obrazovanih ljudi, koji su poznavali strane jezike, pa tako u Hrvatskoj odavno znaju za Tarasa Ševčenka, to su primjerice i književnici Dimitrije Demeter i Đuro Deželić. Spomenuo je kako Hrvati dolaze ovamo s prostora današnje Ukrajine i istaknuo ikavicu kao značajnu poveznicu ukrajinskoga i hrvatskoga naroda. Nadalje je s oduševljenjem spomenuo svoje druženje s ukrajinskim kolegama u Kyjivu prigodom predstavljanja na ukrajinski prevedene (1996.) antologije hrvatske ratne lirike: "U ovom strašnom času", čiji je on koautor, a spomenuo je i pokojnoga velikog ukrajinskog pjesnika i prevoditelja hrvatskoga pjesništva Leonida Talalaja. Na kraju je izjavio da je sretan što je izišao novi prijevod Ševčenkovih pjesama uz detaljne bilješke Rajise Trostinske.

Akademkinja Antica Menac, prevoditeljica Ševčenkovih pjesama, govorila je o sličnosti hrvatskoga i ukrajinskoga jezika (npr. u leksici). Naglasila je kako posebno voli neke Ševčenkove pjesme, npr. Sadok vyšnevyj kolo haty / Pred kućicom je višnjik mali te čuvenu pjesmu Zapovit / Oporuku, koju je još 1950. godine prevela za časopis "Izvor" uz članak Aleksandra Flakera: "Taras Ševčenko – borac i revolucionar". Akademkinja A. Menac je pročitala prijevod pjesme Oporuka i na kraju je izjavila kako je iznimno raduje što se o 200. obljetnici rođenja ovako spominje Taras Ševčenko, kao što je i sam zatražio u svojoj Oporuci.

Mr. sc. Rajisa Trostinska je pohvalila prijevod akademiknje A. Menac koji odiše autentičnošću i savršenstvom stila, i dodala, kako nije dovoljno biti samo prevoditelj, nego i pjesnik, i glazbenik... a to je upravo Antica Menac. Nadalje je govorila o

● Stjepan Sučić, potpredsjednik Matice hrvatske, akademik Ante Stamać, mr. sc. Rajisa Trostinska, drži govor, akademikinja Antica Menac i prof. Jevgenij Paščenko

Tarasu Ševčenku i značaju njegova djela, istaknuvši da je on bio slikar i grafičar, te nacionalni pjesnik i prorok Ukrajine, koji se smatra jednim od tvoraca suvremenoga ukrajinskoga jezika i književnosti. Na hrvatskim prostorima u XIX. stoljeću prepoznato je stvaralaštvo i srodne ideje Tarasa Ševčenka, i u tome kontekstu R. Trostinska je naglasila da naspram hrvatskih preporoditelja, Taras Ševčenko je s ukrajinske strane bio jedan jedini pandan. Nadalje, R. Trostinska je pročitala komentar uz pjesmu *Dumy moji, dumy moji* / *Misli moje, misli moje* u kojemu je opisano što su to dume, a zatim biografiju akademkinje A. Menac na ukrajinskome jeziku.

Prof. Jevgenij Paščenko je na

početku rekao kako je veliki događaj što je priređena ova knjiga prigodom 200. obljetnice rođenja Tarasa Ševčenka i zahvalio se Matici hrvatskoj koja je nakon prvoga izdanja Ševčenkove poezije 1887. , autora i prevoditelja A. Harambašića, objavila njegove izabrane pjesme iz *Kobzara*, što predstavlja veliki doprinos razvoju hrvatske ukrajinistike i hrvatske "ševčenkiane". Naglasio je da je značajno što je pjesme upravo prevela Antica Menac, koja je još 1950. započela s ovim radom zajedno s Aleksandrom Flakerom, čime su dani temelji sveučilišne ukrajinistike. Posebno je istaknuo da su izraziti doprinos ukrajinistici u Hrvatskoj dali upravo rusisti – počevši od Josipa Badalića, Antice Menac i Aleksandra Flakera, sve do prof. Milenka

Popovića, prvoga predstojnika Katedre za ukrajinski jezik i književnost, uz veliko i neumorno zalaganje Rajise Trostinske.

Na kraju svoga pogovora J. Paščenko piše: "Ovo dvojezično izdanje otkriva hrvatskoj javnosti novog pjesnika izborom pjesama nastalih kroz cijeli njegov životni put, a većina njih je prvi put zaživjela na hrvatskome jeziku. Od Augusta Šenoe preko Augusta Harambašića do Antice Menac hrvatska "ševčenkiana" prošla je slavni put, koji ne završava – nego otvara nove vidike budućim predstavljajima velikog pjesnika."

Predstavljane knjige uveličali su studenti ukrajinistike zagrebačkoga Filozofskog fakulteta, koji su recitirali pjesme Tarasa Ševčenka na ukrajinskome i hrvatskome jeziku, a studentski zbor "Horiv" je otpjevao Ševčenkove uglazbljene pjesme.

Na kraju se uvaženoj publici obratio Nj. E. Oлександр Levčenko, veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj. Zahvalio je Matici hrvatskoj na potpori hrvatskoj ukrajinistici izdanjem knjige pjesama velikoga sina ukrajinskoga naroda Tarasa Ševčenka, upravo u ovim teškim trenucima u kojima se nalazi Ukrajina.

Jesenska Miškin

У Загребі в провідній культурно-освітній установі Хорватії "Матиці Хорватській" відбулась презентація двомовного видання "Тарас Шевченко. Вибрані поезії".

У рамках відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка у місті Загреб, в провідній культурно-освітній установі Хорватії "Матиці Хорватській" відбулась презентація двомовного видання

"Тарас Шевченко. Вибрані поезії". Ініціатором видання стала Кафедра україністики Загребського університету, а переклад віршів Великого Кобзаря зробила академік Хорватської академії наук Антиця Менац. Презентуючи видання, із промовами виступили заступник

голови "Матиці Хорватської" Степан Сучич, академік ХАК Анте Стамач, упорядник Євген Пащенко та автор передмови Раїса Тростинська. Зі вступним словом також виступив Посол України в Республіці Хорватія Олександр Левченко, який відзначив важливість в сьогоднішніх обставинах видання цієї збірки віршів великого сина Українського народу, поезії якого і сьогодні надихають українців у їх прагненні створити вільну, незалежну і сильну Українську державу. Під час заходу студенти україністи Загребського університету представили культурну програму, в якій декламували вірші Кобзаря та українські пісні.

Посольство України в Республіці Хорватія

Susret pjesnika u Piljenicama i predavanje bivšeg veleposlanika RH u Ukrajini prof. Đure Vidmarovića o sadašnjem stanju u Ukrajini – “Ukrajina u vrtlogu zbivanja”

● Zbor KPD Ukrajinaca “Karpati” - Lipovljani

Ogranak Matice hrvatske Lipovljani i Udruga žena “Mlinarice” iz Piljenica organizirali su dana 26. travnja 2014. godine u Društvenom domu Piljenice pjesničke susrete te predavanje prof. Đure Vidmarovića s temom “Ukrajina u vrtlogu zbivanja” uz nastup pjevačke skupine KPD Ukrajinaca “Karpati” Lipovljani.

Ova manifestacija je počela šetnjom uz rječicu Pakru do znamenitog seoskog mliha te usputnog čitanja poezije prisutnih književnika, pripadnika Udruge ljubitelja pera i kista “Pegaz” iz Novog Zagreba, čiji je mentor prof. Đuro Vidmarović. Nakon kratke šetnje i razgledavanja mjesta Piljenice, u Društvenom domu održao je predavanje Milan Bešlić s temom “Od Piljenica do Lige naroda”, a potom su se svojim uradcima predstavili književnici Udruge “Pegaz”. Na kraju manifestacije, predavanje “Ukrajina u vrtlogu zbivanja” održao je prof. Đuro Vidmarović uz nastup pjevačke skupine KPD Ukrajinaca – “Karpati” Lipovljani koji su otpjevali nekoliko prigod-

nih ukrajinskih pjesama.

Na veoma kvalitetnom izlaganju o današnjim zbivanjima u Ukrajini te zbivanjima koja su tome prethodila, predavaču se u ime ukrajinske dijasporu u Hrvatskoj i članova Društva “Karpati” zahvalio predsjednik Ivan Semenjuk. Tom prigodom je organizatorici ove manifestacije Meliti Lenička poklonio lutku – Ukrajinku, ručni rad članica Društva “Karpati”.

● Đuro Vidmarović

Đuro Vidmarović je rođen 1. travnja

1947. godine u Piljenicama. Završio je studij povijesti i filozofije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a magistrirao na Univerzitetu u Ljubljani. Od 1976. godine radi kao srednjoškolski profesor i usput se bavi književnim radom te proučava povijest i književnost nacionalnih manjina, objavivši više stotina članaka i studija u nekoliko država. Godine 1990. izabran je za zastupnika u Hrvatski sabor. Od 1995. do 1999. postaje izvanredni i opunomoćeni veleposlanik RH u Ukrajini, gdje se “zaljubljuje” u tu državu. Nakon umirovljenja 2002. godine posvećuje se književnosti i prevodilačkom radu, a zaljubljenost u Ukrajinu i dalje ostaje. Za svoje potrebe i o svom trošku odlazi u travnju ove godine u Ukrajinu sa željom upoznavanja sadašnjeg stanja u toj, sada rastrganoj državi od strane svoga susjeda, Ruske Federacije. Nakon povratka iz Ukrajine piše o svojim utiscima koje povezuje djelomično s prošlošću i odnosima s Rusijom, te objavljuje pod nazivom “Moj kijevski dnevnik – povratak u domovinu” na Portalu hrvatskog kulturnog vijeća.

Svoj uradak i nama je predstavio na ovoj manifestaciji – veoma emotivnim predavanjem pod nazivom “Ukrajina u vrtlogu zbivanja”, te je nagrađen velikim pljeskom prisutnih gledatelja.

“Moj kijevski dnevnik – Povratak u domovinu” od 25. travnja 2014. godine u elektronskom obliku dostupan je na službenim stranicama KPD Ukrajinaca “Karpati” – Lipovljani: www.karpati.hr

Ivan Semenjuk

Susret pjesnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj pod nazivom “Rešetaračko proljeće”

Ukrajinsku nacionalnu manjinu predstavio pjesnik iz Lipovljana Pavlo Holovčuk

Na poziv organizatora, Književno-likovnog društva (KLD) iz Rešetara, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Republike Hrvatske i pripadnik KPD Ukrajinaca “Karpati” – Lipovljani, pjesnik Pavlo Holovčuk, čitao je svoje uratke na Susretu pjesnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj

održanom u Rešetarima.

Ovogodišnje “Rešetaračko proljeće” održano je 10. svibnja 2014. godine u galerijskom prostoru KLD-a, organizatora susreta, kojemu je partner bila češka nacionalna manjina, pokrovitelji hrvatsko Veleposlanstvo Republike Češke, županija Brodsko-posavska i Općina Rešetari, a bilo je posvećeno Danu općine Rešetari, Operaciji Bljesak i Sanu Europe.

Uvod u glazbeno-poetsku večer bila je promocija dvije zbirke pjesama, “Riječ po riječ... ljubav...i poneka ruža” Damira Pilka i “Nova u starom vremenu” Vere Antolić. Oboje žive u Zagrebu i članovi su KLD-a Rešetari. O životu i radu autora govorile su a potom i interpretirale njihove stihove – Lidija Pudak, Štefica Vanjek, Tanja Jambrović i Božica Drakulić. Ukratko je predstavljen i Zbornik VII. Rešetaračkog proljeća u kojem su objavljene pjesme autora, sudionika prošlogodišnjih susreta,

među ostalim i ukrajinskog pjesnika iz Lipovljana Pavla Holovčuka.

Posebnost spomenutoga Zbornika je što prvi put donosi višejezičnost. Pjesme su objavljene na hrvatskom i jeziku nacionalnih manjina kojoj autori pripadaju, a zastupljene su makedonska, češka, romska, talijanska i ukrajinska nacionalna manjina, te pjesme članova grupe 2-9-2, KLD-a Rešetari.

Iz Lipovljana su treći put nastupali pjesnici Pavlo Holovčuk (KPD Ukrajinaca “Karpati”) i Mirko Knjižek (Češka beseda). Pjesnicima su se pridružile članice pjevačkog zbora Češke besede, koje su otpjevale nekoliko čeških i hrvatskih pjesama.

Za 2015. godinu, planirano je da partner na “Rešetaračkom proljeću” bude ukrajinska nacionalna manjina koju će zastupati KPD Ukrajinaca “Karpati” – Lipovljani.

Ivan Semenjuk

Dan škole "Antun Matija Reljković" Bebrina

Pjesmu o učiteljici na ukrajinskom jeziku otpjevali učenici koji pohađaju nastavu njegovanja materinskog jezika

● Ravnateljica škole Marija Rosandić

● g. Vladimiri Štefanek

U Osnovnoj školi Antun Matija Reljković Bebrina 16. svibnja 2014. godine bio je svečani dan, naime proslavljen je Dan škole, a ujedno i Dan općine Bebrina.

Svečanost je započela svetom misom u crkvi u Bebrini, gdje su se okupili učitelji i gosti svečanog događanja.

U holi škole održan je svečani koncert koji je, kao i svake godine, oduševio prisutne, među kojima su bili ugledni gosti iz Općine i Županije.

Tema Dana škole, a tako i svečanog koncerta bila je "Škola nekad i sad". Usporedbu nekadašnje i sadašnje škole učenici su pod vodstvom svojih učitelja prikazali kroz igrokaz, recitacije, pjesme i ples. Vrijedni sudionici programa ugodno su iznenadili publiku svojim glumačkim talentom, ljubavlju prema

pjesmi, stihovima, plesu, te pokazali veliku zainteresiranost u suradnji i sudjelovanju u takvim veselim i zanimljivim školskim projektima. Oduševljeni roditelji, vršnjaci, učitelji i gosti svaku izvedenu točku nagrađivali su velikim pljeskom.

Već treću godinu zaredom u svečanom programu Dana škole sudjeluju učenici koji pohađaju nastavu njegovanja ukrajinskog jezika. Školari su otpjevali na ukrajinskom jeziku jednu od najljepših pjesama o školi "Učiteljice moja". Prekrasan tekst pjesme napisao je davne 1960. godine veliki ukrajinski pjesnik, prevoditelj i književni kritičar Andrij Maljško. U stilu valcera uglazbio ju je ugledni ukrajinski skladatelj Narodni umjetnik Ukrajine Platon Majboroda. Pjesma je posvećena omiljenoj učiteljici

skladatelja Majborode Oleni Dzivakivskij. Kroz sve ove godine pjesma nije izgubila svoju popularnost, aktualnost, a prelijepa melodija nastavlja očaravati slušatelje.

Djeca iz Kaniže i Šumeća dostojno su izveli pjesmu koja je omiljena u školama Ukrajine, poklonivši na kraju učiteljicama cvijeće.

Prisutnima se obratila ravnateljica škole Marija Rosandić, zahvalivši na trudu tijekom školske godine te u pripremi za Dan škole. Pročelnik Upravnog odjela za obrazovanje, šport i kulturu Brodsko-posavske županije Vladimir Štefanek pozdravio je sve goste i djecu, zaželim im učenicima, učiteljima i svim djelatnicima škole strpljenje i uspjeh u daljnjem radu.

Oksana Martinjuk

U Osnovnoj školi "Josip Kozarac" u Lipovljanima održana večer jezika i kulture Čeha, Slovaka i Ukrajinaca

Ukrajinski ples

Učenici koji njeguju ukrajinski jezik u školi

U organizaciji Osnovne škole Josipa Kozarca Lipovljani 10. lipnja 2014. godine održan je nastup učenika koji pohađaju nastavu njegovanja materinskog jezika, posebno: češki, slovački te ukrajinski jezik. Program je organiziran sa željom prikaza što su djeca uspjela naučiti tijekom ove školske godine, a namijenjen je prije svega za njihove roditelje, učitelje, učenike te pripadnike ostalih institucija koji su za ovakav program zainteresirani.

Na samom početku, osim na hrvatskom jeziku, pozdravi su prisutnima upućeni i na jezicima nacionalnih manjina koji se izučavaju u ovoj školi po modelu C, i to na češkom, slovačkom i ukrajinskom. Prisutnima se obratila ravnateljica OŠ Josipa Kozarca Lipovljani Mirjana Faltis te svojim obraćanjem zahvalila djeci i roditeljima što pokazuju interes za

izučavanje svog materinskog jezika te na taj način omogućuju održavanje predavanja na tri manjinska jezika, što je, pretpostavlja se, jedinstveni slučaj izučavanja toliko jezika u jednoj školi u Republici Hrvatskoj. Skupu su se obratili i zahvalili ravnateljici, roditeljima i predavačicama na manjinskim jezicima predsjednici Češke besede Lipovljani, Matice slovačke Lipovljani te KPD Ukrajinaca "Karpati" Lipovljani.

Pošto je ovogodišnji program posvećen prvenstveno Ukrajini i Ukrajinacima svijeta te obilježavanju 200-godišnjice rođenja ukrajinskog genija Tarasa Ševčenka, nešto više o njemu, kao i o aktualnom stanju u Ukrajini rekao je u svom izlaganju predsjednik KPD Ukrajinaca "Karpati" Lipovljani Ivan Semenuk. Program je nastavljen recitiranjem "Oporuke" Tarasa Ševčenka koju je

izveo član Društva "Karpati" Mateo Matoš, a potom je nakon pjevanja jedne češke pjesmice, Marija Štrban, pripadnica češke nacionalne manjine pročitala uradak Tarasa Ševčenka "Slavnom P. J. Safarikovi" na češkom jeziku. Članovi Društva "Karpati" su otpjevali Tarasove pjesme "Taka jiji dolja" i "Vstala vesna". Program je nastavljen naizmjeničnim nastupima pripadnika sve tri nacionalne manjine, a Ukrajinci su izveli ukrajinski narodni ples "Hrečanyky", potom odrecitali Ševčenkovu poeziju.

Predstavljen je životopis te književno stvaralaštvo Oca ukrajinske nacije Tarasa Ševčenka, pročitani su najpoznatiji stihovi velikog pjesnika, koji je poznat u svijetu kao veliki intelektualac svoga vremena.

Ivan Semenuk

Polaganje vijenaca u Iloku povodom Dana Europe i Dana pobjede antifašističke koalicije

Veleposlanik Ukrajine u RH Olexandr Levčenko s predstavnicima Ukrajinske zajednice RH

U Iloku je 15. svibnja 2014. godine povodom Dana Europe i Dana pobjede antifašističke koalicije, izaslanstvo Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj predvođeno veleposlanikom Njegovom Ekselencijom Olexandrom Levčekom, položilo vijenac stradalim ukrajinskim vojnicima III. Ukrajinskog fronta koji su poginuli 1944. godine.

U ime Ministarstva vanjskih i europskih poslova, vijenac je položilo

izaslanstvo predvođeno pomoćnikom ministrice Vesne Pusić – Hrvojem Marušićem. U ime Vukovarsko-srijemske županije vijenac su položili i svijecu zapalili zamjenik župana Željko Cirba i predstojnik Ureda župana Marinko Beljo. Vijenac je položilo i izaslanstvo Grada Iloka predvođeno gradonačelnikom Zvonimirom Dragunom, zatim predstavnici Ukrajinske zajednice u Hrvatskoj – Marija Semenuk Simeunović, Tetjana Kočnjeva Ramač i Vasilj Voras, predstavnici rusinske na-

cionalne manjine te predstavnici Udruge antifašističkih boraca i antifašista.

Vjetrovito i kišovito vrijeme nisu umanjili svečanost trenutka sjećanja na žrtve ukrajinskih vojnika, koji su daleko od svoje domovine živote dali boreći se za mir, toleranciju i nenasilje. Spomenik, neumorni podsjetnik za nove generacije, čvrsto i neumoljivo na kiši je govorio nečujnim glasom: "Ne ponovilo se nikada više!".

Tetjana Ramač

У Загребі відбулись переговори щодо організації у Республіці Хорватія виставки робіт "Петриківського розпису"

За ініціативи та активного сприяння Посольства України, в Загребі 30 травня 2014 року відбулись переговори між українськими та хорватськими організаторами щодо презентації в Хорватії першої виставки робіт "Петриківського розпису". За результатами переговорів було домовлено, що виставка відбудеться 26 червня ц.р. в одному з найкращих приватних етнографічних музеїв Хорватії.

Петриківський розпис, або "петриківка" — українське декоративно-орнаментальне народне малярство, яке сформувалося

на Дніпропетровщині в селищі Петриківка, звідки й походить назва цього виду мистецтва. Побутові речі із візерунками в стилі петриківського розпису збереглися з XVII століття. Визначальними рисами розпису, що відрізняють його від інших подібних видів малярства (наприклад, від українського опішнянського розпису та від російських хохломського розпису і федоскінської мініатюри), є техніка виконання, візерунки, їх кольори та біле тло. У 2012 році Міністерство культури України визначило петриківський розпис об'єктом (елементом) нематеріальної культурної спадщини України.

Також цей розпис було номіновано до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. 5 грудня 2013 року Петриківський розпис було включено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Відома техніка малювання перетворилася на бренд. Наприкінці січня 2013 року створили логотип "Петриківка". Його безкоштовно передали майстрам селища, аби вони могли доводити покупцям автентичність своєї продукції.

Посольство України в Республіці Хорватія

Посол України в Хорватії Олександр Левченко зустрівся з тренерами та гравцями української молодіжної збірної з футболу

У рамках вибіркового туру до Чемпіонату Європи з футболу 2015 року між юніорами в Загребі 30 травня 2014 року відбувся матч між молодіжними збірними

України та Хорватії. Після українсько-хорватського двобою, Посол України в Хорватії зустрівся з тренерами та гравцями нашої збірної, привітавши їх з достойною боротьбою, яка хоч і

завершилась нічиєю з рахунком 1:1, однак засвідчила рішучість української команди достойно себе показати у важливому європейському турнірі.

Посол України в Хорватії Олександр Левченко виступив з лекцією у Спілці журналістів Хорватії

Посол України в Хорватії Олександр Левченко 2 червня 2014 року прочитав лекцію щодо актуальної ситуації в Україні у Спілці журналістів Хорватії. Під час лекції Глава української дипломатичної місії представив

об'єктивну інформацію щодо ситуації в Україні, зокрема у східних регіонах нашої держави та розповів про події в Криму, гостро засудивши дії Російської Федерації пов'язані з анексією частини суверенної території України. Крім цього, Посол

України акцентував увагу на виборах Президента України, а також розповів про зусилля нової української влади щодо деескалації конфлікту на Сході України. В рамках лекції, яка тривала майже дві години, всі бажаючі мали нагоду поставити свої запитання.

Студенти україністи Загребського університету підготували захід щодо відзначення 100-ї річниці початку Першої світової війни

У рамках відзначення 100-ї річниці початку Першої Світової війни, студенти україністи Загребського університету 10 червня 2014 провели театральний перформанс, на основі військових оповідань з Галичини видатного хорватського письменника Мирослава

Крлежи. Метою організаторів заходу було у контексті сьогодишніх подій в Україні нагадати новим поколінням, про жахи війни, які не лише кардинально змінюють світ, а також впливають на долю окремих людей. Відвідати захід прийшло широке коло хорватської громадськості,

серед яких були викладачі та студенти Загребського університету, представники театральних спілок, неурядових організацій, члени дипломатичного корпусу та співробітники міністерств і відомств Хорватії.

Стаття Посла України в Республіці Хорватія та Боснії і Герцеговині Олександра Левченка опублікована в боснійсько-герцеговинській газеті "Независне Новине" 05 червня 2014

"Справжній стан справ є далеким від ідилії"

Газета "Независне Новине" у випуску від 26 травня розмістила інтерв'ю з таким собі паном Аксьоновим, який був представлений як "голова Ради міністрів Криму". В цьому інтерв'ю подана неправдива інформація не лише з вуст самого Аксьонова, але і журналіста, неправда якого, на жаль, ще гірша - більш глобальна.

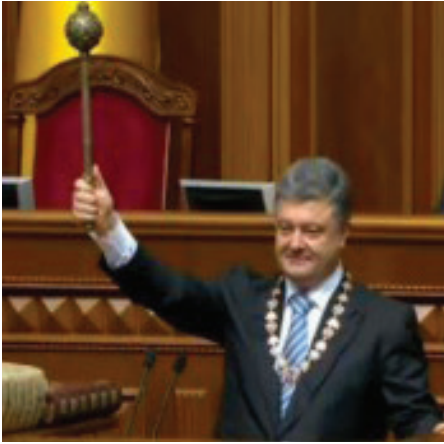
Перша полягає у тому, що про Крим йдеться як про територію, яка "знову возз'єдналася з Російською Федерацією", і замовчується те, що український півострів спочатку було окуповано, а потім анексовано Росією, при цьому Москва порушила всі можливі норми міжнародного права і за цей вчинок її засудив весь світ. Друга неправда полягає в тому, що журналіст представляє Сергія Аксьонова як легітимного політика та респектабельного державника, що вводить читача в оману. Спробую доповнити цю картину, щоб вона стала більш об'єктивною. Спочатку про легітимність. Аксьонов був обраний "прем'єром" 27 лютого у будинку парламенту Криму, який вже був захоплений озброєними російськими спецпризначенцями. Оскільки журналісти і громадські не були присутні, спецпризначенці стали єдиними свідками легітимності "голови уряду". Крім цього, Аксьонов відомий в Криму не лише своєю політичною діяльністю. У дев'яностих роках він був членом найбільшої на півострові банди "Сейлем". Гадаю, що його мафіозне прізвище "Гоблін" багато говорить, про яку саме особу йдеться. Пізніше він став засновником партії "Російська єдність", яка окрім шовіністичної пропаганди, активно займалася криміналом у економічній сфері. 2010 року на останніх виборах в Криму його партія отримала лише 4% підтримки через свою промосковську ідеологію. Наразі він як особа, яка здійснила злочини проти Української держави, перебуває у міжнародному розшуку. Таким чином, немає "політика", немає "прем'єра", є лише злочинець і політична маріонетка Москви. Не заперечую, що вільний журналіст має право брати інтерв'ю у будь-яких гоблінів, але читач має бути попереджений, що мова йде саме про гобліна, а не сльфійського принца. А зараз про найбільш кричущі приклади брехні героя цього інтерв'ю. Сергій Аксьонов обґрунтовує відокремлення Криму від України "універсально визнаним принципом права народів на самовизначення". Але це лише лукава маніпуляція поняттями. Єдиним автохтонним народом Криму є кримські татари, які масово підтримують єдність з Україною. Росіяни, які зараз

є найчисельнішою етнічною групою на півострові, мають свою рідну державу і не можуть на основі своєї чисельної переваги відбирати шматок території іншої суверенної держави. Ми бачимо, що право народу на самовизначення тут підмінюється правом населення, але це не має жодного зв'язку з міжнародним правом. Байка про т. зв. "референдум", на якому 16 березня якимось чином "96 відсотків мешканців Криму" голосувало за кримську державність у складі Російської Федерації є просто смішною. Всім відомо, що незаконний референдум відбувався під контролем російських військ, а його результати було грубо сфальсифіковано. Навіть Рада з питань громадянського суспільства та розвитку прав людини при Президентові Росії констатувала, що явка на референдумі становила 30-50%, а від цієї кількості голосуючих лише 50-60% підтримало приєднання до Росії. Таким чином, запевнення Аксьонова, що "проголошення Республіки Крим і Севастополя новими суб'єктами Російської Федерації є законним і правильним" не тримається купи. Особливо "зворушливо" виглядають картини загального щастя, процвітання і добробуту, які запанували в Криму всього через три місяці після російської окупації. Справжній стан є далеким від ідилії. Крим пуповиною пов'язаний з материковою Україною. Саме з України відбувалося постачання продовольства, різних товарів, сировини, електроенергії та навіть води. Зараз ці зв'язки розірвані. Постачання морем з Росії є проблематичним. Більше того, оскільки українські ціни у два-три рази дешевші за російські, громадяни Росії, що на поромах прибувають в Крим, спустошили всі кримські крамниці. Також Москва не виконала обіцянки щодо збільшення вдвічі зарплат та пенсій, а ціни на півострові вже пішли вгору і незабаром зрівняються з російськими.

Справжня катастрофа у сфері туризму, який був головним джерелом прибутку Криму. Більше трьох мільйонів осіб, які приїжджали сюди на відпочинок, склали українці, які туди більше не приїжджатимуть. Крім цього дуже сумнівним виглядає і приїзд російських туристів через транспортні ускладнення. Крим, як окупована територія, зараз знаходиться у міжнародній транспортній і економічній ізоляції, через це сьогодні не може бути й мови про розвиток бізнесу або інвестиції. Тому твердження, що "мешканці Криму" зараз на емоційному підйомі, відчують гордість через те, що живуть в Росії, викликає сумнів. Не буду оспорювати

той факт, що багато кримських росіян справді перебувають у ейфорійному стані від приєднання до "матушки". Але це ніяк не можна сказати про кримських татар (13% населення), яких у 1944 р. сталінський режим депортував і які змогли повернутися на батьківську землю лише за часів незалежної України. Вони із жахом сприйняли приєднання до Росії як повернення у ГУЛАГ. Приєднання не принесло щастя і етнічним українцям, яких в Криму 25%, оскільки зараз вони у власному домі раптом стали "підозрілими самостійниками". Навіть багато етнічних росіян не мають бажання опинитись, замість демократичної України, у путінській тоталітарній імперії. В цьому контексті особливо цинічно звучать заяви Сергія Аксьонова про "повагу гуманітарних прав всіх етнічних груп на півострові" і "існування трьох державних мов: російської, української і кримськотатарської". Навіть в "українську епоху" в Криму домінувала російська мова. 90% шкіл були російські, хоча росіяни складали всього 58 відсотків. Зараз брутально утискаються залишки української та татарської мови та культури. Перше, що зробили російські окупанти – заборонили трансляцію всіх українських телевізійних каналів. Єдину у столиці півострова Сімферополі українську гімназію закрито, ліквідація також загрожує єдиному факультету, на якому викладається українська та татарська мови. З державних будівель знято таблички українською і татарською мовами, залишилася лише одна з трьох "рівноправних державних" мов – російська. Більше того, на вулицях стало небезпечно говорити українською, а більшість активістів українських культурно-просвітницьких організацій були викрадені, побиті та депортовані з Криму. Ситуація з татарами не краща, вони відчують себе чужими у власній Батьківщині. 18 травня відзначалась 70-а річниця страшної трагедії – насильницької депортації з Криму кримськотатарського народу, яка забрала життя у половини цієї нації. Проведення урочистих заходів у Сімферополі було заборонено. І заборонив це саме пан Сергій Аксьонов. Одним з виправдань російської пропаганди щодо вторгнення в Крим був захист російського населення від вигаданого "українського фашизму". Але саме за допомогою російських багнетів в Крим прийшов справжній фашизм. Таким є реальне тло гламурного інтерв'ю самопроголошеного кримського "прем'єра".

Президент України Петро Порошенко склав Присягу Українському народу

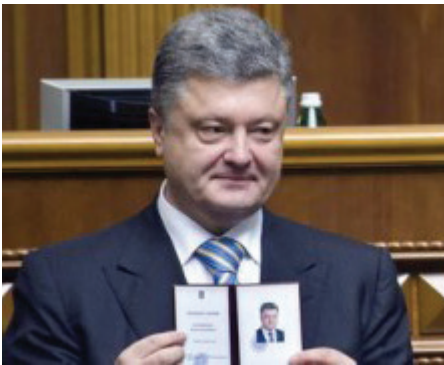

У Верховній Раді України 7 червня 2014 р. відбулася церемонія інавгурації Президента України Петра Порошенка. Урочисте засідання в парламенті розпочалося з Гімну України у виконанні Національного заслуженого академічного українського народного хору України ім. Г.Г. Верьовки. Після цього Голова Центральної виборчої комісії Михайло Охендовський оголосив офіційні результати виборів Президента України.

Голова Конституційного Суду України Юрій Баулін привів новообраного Президента до Присяги Українському народу, яку Петро Порошенко виголосив поклавши руку на Конституцію України та Пересопницьке Євангеліє. Петру Порошенку вручили символи президентської влади - Знак Президента України, Печатку Президента України та Булаву Президента України, а також посвідчення Президента України. На інавгурації були присутні Президенти України Леонід Кравчук, Леонід Кучма, Віктор Ющенко, Президент Республіки Польща Броніслав Коморовський, Федеральний Президент Швейцарської конфедерації, діючий голова ОБСЄ Дідьє Буркхальтер, Президент Федеративної республіки Німеччина Йоахим Гаук, Федеральний Президент Австрійської республіки Гайнц Фішер, Президент Литовської республіки Даля Грібаускайте, Президент Республіки Албанія Буяр Фаїк Нішані, Президент Республіки

Білорусь Олександр Лукашенко, Президент Республіки Грузія Георгій Маргвелашвілі, Президент Республіки Македонія Георге Іванов, Президент Республіки Молдова Ніколае Тімофті, Президент Румунії Траян Бесеску, Президент Республіки Словенія Борут Пахор, Президент Словацької республіки Іван Гашпарович, Віце-президент США Джозеф Байден, Прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер, Прем'єр-міністр Казахстану Карім Масімов, Генеральний секретар Ради Європи Турбйорн Ягланд, Президент Ради Європи Герман Ван Ромпей, Генеральний секретар ОБСЄ Ламберто Дзанн'єр, Прем'єр-міністр Латвії Лаймдота Страума, Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан, экс-Президент Республіки Польща Александер Квасьневський, экс-Президент ЄП Пет Кокс, Голова парламенту Азербайджану Октай Асадов, представники іноземних делегацій, дипломатичного корпусу, духовенства та громадськості.

Петро Порошенко: Я йду на посаду Президента, щоб зберегти і зміцнити єдність України

У Києві 7 червня пройшла інавгурація п'ятого Президента незалежної України Петра Порошенка. В своїй інавгураційній промові новий лідер країни наголосив на важливості збереження суверенітету країни, підкресливши незмінність курсу на європейську інтеграцію України. "За нашу державну самостійність боролися цілі покоління українських патріотів. За неї полягли герої Небесної сотні. За неї гинуть українські воїни та мирні громадяни", - сказав Президент, запропонувавши вшанувати хвилиною мовчання

пам'ять всіх, хто загинув за волю й незалежність України.

Президент в промові виклав пропозицію свого мирного плану для врегулювання ситуації на Донбасі. План передбачає роззброєння всіх, хто незаконно взяв до рук зброю, амністію, забезпечення коридору для відходу російських найманців та широкий мирний діалог, а також дострокові місцеві вибори на Донбасі та пакет економічних реформ. "Закликаю всіх, хто незаконно взяв до рук зброю, скласти її. У відповідь гарантую, по-перше, звільнення від кримінальної відповідальності тих, на чийх руках немає крові українських воїнів та мирних людей. І тих, хто не причетний до фінансування тероризму. По-друге - контрольований коридор для російських найманців, які хочуть повернутися додому. По-третє, мирний діалог", - проголосив свій план Глава держави. Петро Порошенко наголосив на тому, що ніякого діалогу не може бути "не зі 'стрелками', 'абверами',

"бесами" чи іншою нечистю". "Сьогодні нам потрібен легітимний партнер по діалогу. Говорити з бандитами ми не будемо. На порядку денному - питання про дострокові місцеві вибори", - заявив Петро Порошенко. Звертаючись до співвітчизників з Донеччини та Луганщини російською мовою, Глава держави наголосив: "Всенародні вибори Президента поставили жирий хрест на міфі про нібито нелегітимну київську владу. Цей міф посіяний і вирощений російською пропагандою і кланом Януковича, який зрадив Донбас і пограбував його ще більшою мірою, ніж всю країну. Донецькою областю він безроздільно правив 17 років. А тепер фінансує терористів. Саме він несе повну відповідальність за політичну та соціально-економічну ситуацію, в якій опинився регіон". Президент України акцентував, що звертається до Донбасу "з миром, з проектом децентралізації влади, з гарантією вільного використання російської мови", а також "з твердим наміром не ділити українців на

правильних і неправильних, з поважним ставленням до специфіки регіонів". У питанні про статус російської мови Глава держави наголосив, що керуватиметься статтею 10 Конституції, згідно з якою, українська мова є єдиною державною, але гарантується вільний розвиток російській та іншим мовам. Президент сказав, що він представить Донбасу спільний проект з Євросоюзом щодо створення робочих місць в регіоні. Він наголосив на перспективі інвестицій та проекті програми з економічної реконструкції Донбасу. "Мир ще не настав, але вже сьогодні ми твердо можемо сказати, що важкі випробування об'єднали українську родину. Вони зміцнили нас як українську політичну націю, впевнену у своєму європейському виборі. Наш народ ніколи не був таким сильним, як тепер", - ці слова лідера присутні зустріли оплесками. Наголосивши, що за свободу "треба постійно боротися", Президент відзначив важливість зміцнення безпеки країни. "Щоб мир став довготривалим, нам слід при звичаїтися до життя в умовах постійної бойової готовності, - сказав він. - Армія та її переозброєння зусиллями вітчизняного військово-промислового комплексу - це наш найголовніший пріоритет". Глава держави запевнив, що використає свій дипломатичний досвід, щоб забезпечити підписання міжнародного договору, який прийшов би на заміну

Будапештському меморандуму. "Такий договір має надати прямі та надійні гарантії миру та безпеки - аж до військової підтримки в разі загрози територіальній цілісності", - наголосив він. Говорячи про необхідність врегулювання відносин з Росією, Петро Порошенко заявив: "Ні з ким не може бути компромісу в питаннях Криму, європейського вибору і державного устрою. А все інше повинно обговорюватися і вирішуватися за столом переговорів". Глава держави наголосив на відданості ідеї парламентсько-президентської республіки. "Ніякої узурпації влади! Європейська демократія для мене - найкращий спосіб державного правління, винайдений людством. Саме європейський досвід підказує нам, що значну частину повноважень треба делегувати з центру місцевим органам влади". За словами Президента, реформа щодо децентралізації розпочнеться вже цього року змінами до Конституції. "Але Україна була, є й буде унітарною державою", - заявив Глава держави. Говорячи про "суспільний запит на повне перезавантаження влади та дострокові вибори парламенту", Петро Порошенко зазначив, що чинний склад парламенту не відповідає настроям суспільства, які суттєво змінилися з 2012 року. "Волею народу нехтувати не варто", - сказав він. Президент назвав першою гарантією внутрішнього миру та національної безпеки забезпечення

людей роботою із гідною оплатою. Наголосивши, що Україна має все необхідне, щоб забезпечити людям європейський добробут, Президент висловив впевненість в тому, що, як і в Європі, в країні буде побудовано економіку вільної конкуренції. "Але для цього треба знищити корупцію. Нам потрібен загальнонаціональний антикорупційний пакт між владою та народом. Суть його проста: чиновники не беруть, а люди - не дають. Ми не зможемо змінити країну, якщо не змінимо себе, своє ставлення до власного життя і до життя цілої держави", - наголосив він. Петро Порошенко підкреслив необхідність якнайшвидшого підписання економічної частини угоди з Євросоюзом та запровадження безвізового режиму. "Угоду про асоціацію ми розглядаємо лише як перший крок до повноправного членства України в ЄС. Ніхто не має права вето на європейський вибір України", - заявив він. Президент наголосив на важливості політичної консолідації та злагодженої роботи Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів. "Немає сумніву в тому, що ми здолаємо всі труднощі. Відстоїмо територіальну цілісність нашої країни, забезпечимо мир та спокій. Нас уже ніхто не оберне в рабів криміналу та бюрократії, в прислужників колоніальної влади. Нас підтримує цілий світ", - сказав Петро Порошенко.

Президент України: Повноцінна асоціація з ЄС — не мрія, а порядок денний

7 червня в Національному заповіднику "Софія Київська" відбулася зустріч Президента України Петра Порошенка з главами іноземних делегацій та акредитованим в Україні дипломатичним корпусом. Президент України висловив щире подяку керівництву представникам

США та Європейського Союзу, які підтримали Україну у її прагненні свободи, справедливості та європейських цінностей. За словами Петра Порошенка, Україна буде стверджуватися як європейська держава. "Для мене є ще одна європейська цінність - це солідарність. Україна як повітря потребує солідарності і ми дякуємо Вам за ту підтримку, яку світ надав українцям у боротьбі за незалежність. Асоціація з ЄС, глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі Україна-ЄС, безвізовий режим з Європейським Союзом - це мій мандат від виборців. Повноцінна економічна інтеграція та політична асоціація з ЄС - це вже не мрії, а порядок денний на найближчі роки", - зазначив він. Президент запевнив, що готовий підписати Угоду про

асоціацію з ЄС, як тільки Брюссель ухвалить відповідне рішення. "Ми маємо це зробити не пізніше 27 червня цього року", - наголосив він. Петро Порошенко зазначив, що модернізація на основі європейських стандартів стане ключем до успіху України, який дозволить вирішити багато питань. "Світ сьогодні - з Україною. Україна - це момент істини, який дає відповідь на багато запитань. Україна - це точка опори і точка опору, яка може змінити світ на краще. Україна - це знак віри за свободу та демократію. Заради цього вона готова працювати, боротися, змінюватися. Правда і Бог - на стороні України, а значить і підтримка світу", - наголосив Глава держави.

З українських ЗМІ вибрав Славко Бурда

Petro Oleksijovyč Porošenko – peti predsjednik Ukrajine

Petro Oleksijovyč Porošenko (ukr. Петро Олексійович Порошенко) je peti predsjednik Ukrajine, ukrajinski državni i politički aktivist, poduzetnik, milijarder, utemeljitelj "Ukrajinske industrijske i investicijske grupe".

Životopis

Petro Porošenko rođen je 26. rujna 1965. godine u ukrajinskom gradu Bolhrad, Odeske županije. Grad Bolhrad je smješten na obali najvećeg slatkovodnog jezera u Ukrajini Jalpuh (ukr. Ялпуг). Kasnije se obitelj Porošenko preselila u moldavski grad Bendery, gdje je Petro završio školu. Odmalena jako je volio sport, vježbao je džudo, te osvojio brojne nagrade na natjecanjima iz ovog sporta.

Od 1984. do 1986. godine služio je u vojsci. Godine 1989., nakon sedam godina studija P. Porošenko s odličnim uspjehom diplomirao je na Fakultetu međunarodnih odnosa i međunarodnog prava na Sveučilištu "Taras Ševčenko" u Kyjivu, smjer: Međunarodni gospodarski odnosi. Nakon toga je upisao postdiplomski studij kojega je studirao do 1992. godine, a zatim je radio kao asistent na Katedri za međunarodne ekonomske odnose sveučilišta u Kyjivu.

Početak poduzetništva

U 1990. – 1991. počeo je raditi u privatnom sektoru kao zamjenik ravnatelja Udruge malih poduzeća i poduzetnika "Republika". Kasnije je bio vršitelj dužnosti generalnog direktora "Biržovi dom Ukrajina" te

"Ukrajinska industrijska investicijska koncerna".

Godine 2002. Petro Porošenko je uspješno obranio svoj postdiplomski rad na temu: "Zakonska regulativa državnih korporativnih prava u Ukrajini". Autor je monografije "Državno upravljanje korporativnim pravima u Ukrajini. Teorija o formiranju pravnog odnosa", te nekoliko znanstvenih publikacija. Koautor je udžbenika "Suvremeni međunarodni ekonomski odnosi."

Poduzetništvo

Nakon završetka studija, Porošenko je započeo vlastiti posao prodaje kaka. U 1990-im kupio je nekoliko konditorskih tvrtki koje je ujedinio u grupu "Rošen", a ista je postala najveći proizvođač konditorskih proizvoda u Ukrajini.

Stvorena tvrtka konditorske industrije donijela mu je veliku dobit i nadimak "kralj čokolade". Danas, poslovanje Porošenka uključuje TV kanal i niz drugih poduzeća.

Politička karijera

U 1998. godini postao je član stranke sjedinjene Socijal-demokratske partije Ukrajine.

Početak 2000. napustio je stranku i stvorio frakciju "Solidarnost", onda stranku "Solidarnost", koja je kasnije pristupila "Partiji rehioniv". Godine 2001. postao je zamjenik predsjednika Stranke, a nakon pola godine napustio je Stranku zbog temeljne razlike u pogledima.

U prosincu 2001. stranka "Solidarnost" pristupila je izbornom bloku Viktora Juščenka "Naša Ukrajina", a Porošenko je postao odgovornim u izbornom stožeru bloka.

U 2002. i 2006. postao je saborski zastupnik, 2002. – 2005. bio je na čelu saborskog Odbora za proračun, 2006. – 2007. na čelu saborskog Odbora za financije.

Bio je saborski zastupnik Ukrajine III., IV., V. i VII. saziva.

Aktivna djelatnost u politici zasmetao je Porošenku u vođenju poduzetništva upravo zato što je on sudjelovao u oporbenom političkom projektu Viktora Juščenka "Naša Ukrajina".

U 2004. godini postao je zamjenik

predsjednika stožera koalicije "Snaga naroda", od osnutka stranke "Naša Ukrajina" bio je na rukovodećim pozicijama.

- 2005. – imenovan je tajnikom Vijeća nacionalne sigurnosti i obrane Ukrajine.

- 2007. – član Vijeća Narodne banke Ukrajine.

- 2009. do 2010. – ministar vanjskih poslova Ukrajine. Zajedno s ostalim ministrima s dužnosti ga je otpustio Viktor Janukovyč.

- 2009. – izabran je kao počasni profesor na Sveučilištu bankarstva Narodne banke Ukrajine.

- 2012. – imenovan ministrom Gospodarskog razvoja i trgovine Ukrajine.

Dobitnik je više državnih nagrada, nosi titulu Kandidat pravnih znanosti i počasni ekonomist Ukrajine.

Od prosinca 2012. saborski zastupnik Ukrajine VII. saziva, u Parlament (Sabor) je samostalno nominiran. Član Odbora za europske integracije.

Nakon događaja iz veljače 2014. (promjena vlasti, eliminacija vlade Janukovyča) odbio ući u vladu Arsenija Jacenjuka.

Obitelj

Otac Oleksij i majka Jevhenija Porošenko. Petro Porošenko imao je osam godina starijeg brata Myhaila, koji je 1997. godine poginuo u prometnoj nesreći. Supruga Marina (rođena 1962. godine) je liječnica – kardiolog.

Djeca: sin Oleksij (1985.), kćer Jevhenija (2000.), kćer Oleksandra (2000.), sin Myhailo (2001.) i unuk Petro (2014.).

Predsjedništvo

Na izborima za predsjednika Ukrajine dobio je polovicu (54,7%) glasova birača, zaradivši na taj način pobjedu u prvom krugu, izbjegavši drugi. Na izborima su djelovali u savezu s Vitalijem Klyčkom.

Slogan predizborne kampanje Porošenka – "Živjeti na novi način."

Kao novi, peti predsjednik Ukrajine prisegnuo je 7. lipnja 2014. Istoga dana preuzeo je ovlasti vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Ukrajine.

S ukrajinskog prevela Oksana Martinjuk

Угода між Україною і ЄС підписана. Попереду реформування економіки

Київ – 27 червня у Брюсселі Угода про асоціацію між Україною та ЄС підписана у повному обсязі. Українські експерти вважають, що відтепер починається найскладніший період – ратифікація документа на парламентському рівні і його впровадження на рівні економічному. Тобто, йдеться про реформування економіки і створення зони вільної торгівлі між Україною та Євросоюзом. У Києві експерти і дипломати озвучили головні виклики і проблеми, пов'язані з впровадженням Угоди про асоціацію.

Громадські активісти визначили низку ключових проблем, які Україна повинна розв'язати для впровадження положень Угоди про асоціацію з Євросоюзом. Серед них – підготовка української митниці до роботи у режимі зони вільної торгівлі з ЄС; запровадження європейських

підходів у сфері безпечності харчових продуктів; сертифікація українських товарів відповідно до європейських норм; формування прозорих правил ведення бізнесу і створення в уряді органу, який координуватиме виконання вимог Угоди про асоціацію.

“Сертифікація і стандартизація – чи не найбільш проблемні на сьогодні питання. Нам треба буде адаптувати три тисячі європейських стандартів, а Україна адаптувала близько 800. Як цей рух буде відбуватись, залежить від влади і від нашого на неї тиску”, – наголосила координатор “Центр. UA” Любов Акуленко.

Відстала законодавча база у сфері державного регулювання й контролю якості, складність бюрократичних процедур і документів перешкоджають розвитку приватної справи і усередині України, і тим більше на міжнародному ринку, наголошує правник-міжнародник Тарас Качка. Тож бізнес сподівається на реформування адміністративно-дозвільної системи, що дозволить приватній діловій ініціативі утвердитись на українському й європейському ринку, говорить він.

Качка також повідомив, що більшість українських виробів відповідають технічним стандартам Євросоюзу і цілком здатні конкурувати з європейськими товарами.

“Ми, тобто наші товари, на 70-80

А Росія проти

експерт.

“Політична складова Угоди є невід'ємною її частиною і передбачає політичний діалог. На рівні ж президентів ідеться про щорічні саміти, які включають у повістку дня обговорення міжнародних і політичних та безпекових питань”, – наголосив Шпек.

Він також повідомив, що Росія на сьогодні випереджає Україну за рівнем впровадження європейських технічних стандартів, незважаючи на протести проти євроінтеграції

відсотків відповідаємо європейським вимогам, проте у найважливіших елементах, там, де треба зробити найважливіший і найскладніший крок – ми цього не робимо, – зазначає експерт. – Наприклад, є виробники, які відповідають усім європейським стандартам, але єдине зауваження, яке вони не можуть виконати, – це те, що українська система державного ветеринарно-санітарного контролю не відповідає вимогам ЄС”.

Колишній міністр економіки і голова представництва України при ЄС Роман Шпек зауважив, що ніяка стандартизація чи наявність координаційного органу не допоможуть створити зону вільної торгівлі між Україною та ЄС, аж доки українці не подолають корупцію. До того ж, правила ведення бізнесу в Україні мають бути не гіршими або не набагато гіршими, ніж в ЄС, зазначив Шпек. На його думку, дієвим помічником і контролером влади на подальшому шляху євроінтеграції України є суспільство.

“У тексті Угоди сказано, що влада країни-апліканта повинна бути здатною виконувати покладені на неї суспільством завдання. Тож чи почне економіка України працювати на благо людей, а не в інтересах олігархів, чи полегшить влада умови ведення бізнесу, залежить від усіх нас”, – додав фахівець.

України, Грузії і Молдови.

Екс-міністр закордонних справ України Володимир Огризко зазначив, що лише від українців залежить, чи набуде Угода про асоціацію конкретного змісту, чи відчужує кожен українець у своєму повсякденному житті дію європейських стандартів. Наразі ж, Україна має захистити себе та Європу від агресії Росії, і водночас – реформувати своє життя за європейськими стандартами, зазначив він.

Радіо Свобода, 29 червня 2014, Київ

Останні події з України

Попри намагання Росії представити її як внутрішній український конфлікт, маємо чітко сказати, що Росія продовжує збройну агресію проти нашої держави. Викликає занепокоєння інформація про активізацію руху російської військової техніки та підрозділів збройних сил РФ поблизу державного

кордону України. На території РФ формуються групи так званих добровольців на території Ростовської області, які готуються для вторгнення в Україну. Переважна більшість країн світу та міжнародних організацій небезпідставно покладає на Російську Федерацію відповідальність за ескалацію напруги в східних областях

України. На сьогодні існують незаперечні докази того, що саме з території Російської Федерації за бездіяльності та сприяння з боку російських органів влади в Україну продовжують потрапляти бойовики, зброя і військова техніка. На жаль, керівництво РФ надалі вдає свою непричетність до злочинних дій

терористів. Більше того, російські офіційні особи та підконтрольні їм ЗМІ намагаються всіляко виправдати терористичну діяльність т.зв. "ЛНР" і "ДНР". У той час, коли весь цивілізований світ засудив теракт в Луганську, який призвів до загибелі 49 українських військовослужбовців, російська влада цинічно не помітила цього нелюдського вчинку своїх прибічників. Росія не зробила жодного кроку, щоб відмежуватися від бандитів та засудити вчинені ними терористичні акти проти українських громадян та військових. Навпаки, Росія опустила до того, що заблокувала появу заяви Голови Ради Безпеки ООН, в якій пропонувалося висловити осуд терористів. Вчора пізно ввечері бойовики терористичної організації "ЛНР" обстрілювали околиці міста Луганськ з реактивної системи залпового вогню "ГРАД" російського виробництва, які за нашими даними були доставлені в Україну з території РФ. При цьому російська пропаганда цинічно і брехливо намагається покласти провину за ці та інші злочини на українські сили антитерористичної операції.

Російська влада також звинуватила українську сторону у нібито використанні заборонених видів озброєння – так званих фосфорних бомб. Але все це – відвертий наклеп і вигадки російської дезінформаційної кампанії, яка розробляється в Москві, що підтвердили самі ж російські журналісти. Метою пропаганди Кремля є дискредитація антитерористичної операції та дій українського керівництва з наведення ладу на сході нашої держави.

Росія не зупиняється ні перед чим, для виправдання своїх злочинних намірів по відношенню до України. Вона вдається до маніпуляцій долями дітей-сиріт, хворих немовлят, людей, які під загрозою з боку терористів змушені покидати свої оселі. Росія видає бажане за дійсне, що нібито десятки тисяч українців шукають порятунку саме на території Російської Федерації. МЗС і Державна прикордонна служба України неодноразово спростовувала недостовірні дані російської сторони про нібито десятки тисяч біженців з України в Росію. Насправді ж реальні тенденції суперечать російській

пропаганді. Переважна більшість українців, які виїжджають із зони проведення АТО, – це внутрішньо переміщені особи, котрі прямують навпаки подалі від Росії – в центральні і західні регіони України. Сьогодні Уряд України вживає заходів для забезпечення сприятливих умов проживання сімей громадян України, які переселяються із східних областей. Натомість російські та проросійські терористи цілеспрямовано ведуть війну проти мирних людей. Вони викрадають дітей, чинять перешкоди вільному виїзду осіб, в т.ч. хворих, яких потім цинічно використовують як живий щит. Реакція цивілізованого світу на такі дії має бути рішучою і жорсткою. Не можна дозволити терористам і їх кураторам в Москві відчувати безкарність і вседозволеність. Сподіваємося, що міжнародне співтовариство застосує нові заходи дієвого тиску на Росію, щоб змусити її припинити підривну діяльність проти України, зупинити насильство з боку терористів, що відповідало б духу Женевських домовленостей.

З українських ЗМІ вибрав Славко Бурда

Нарада з питань закордонного українства

29 травня 2014 . в Клубі Кабінету Міністрів України відбулася зустріч представників українських громад за кордоном, ініційована Головою Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайлом Ратушним, з віце-прем'єр-міністром України Олександром Сичем.

Це вперше на такому високому державному рівні розглядалися проблеми закордонного українства у присутності як представників українських громад, так і відповідних міністерств. Як відомо, нині в Україні немає центрального органу, який займався б питаннями закордонного українства, тому у їх вирішенні задіяні міністерство закордонних справ, міністерство культури, міністерство

освіти і науки та міністерство соціальної політики України.

Привітавши присутніх, Олександр Сич у вступному слові висловив уячність світовому українству за ту велику підтримку, яку воно надало Євромайдану і тепер, коли Україна опинилася об'єктом агресії з боку Росії, яка анексувала Крим і тепер проводить терористичні акції на Сході України. Він запевнив, що нинішня українська влада хоче змінити ставлення до закордонного українства і надати йому повну державну підтримку, як того і вимагає Конституція.

Загалом зустріч тривала протягом трьох годин і перетворилася на справжню конференцію, де кожне

питання порядку денного намагалися розглянути як з боку представників громадськості, так і з державного боку. З особливою увагою присутні заслухали першого доповідача – заступника Міністра закордонних справ Данила Лубківського. Він, зокрема, зупинився на практиці реалізації Державної програми співпраці із закордонними українцями, зауваживши, що, на жаль, попередня влада не була зацікавлена у зміцненні контактів зі світовим українством, тому фінансування цієї програми, і так не дуже велике, щороку зменшувалося, не було охоплено багато питань, які турбують наших земляків з огляду на відсутність відповідних кадрів у структурі міністерства. Особливо потерпали українці від того, що вони навіть на останніх президентських виборах не змогли скористатися своїм виборчим правом в повному обсязі з огляду на обмежену кількість виборчих дільниць на Закордонному виборчому окрузі. Д. Лубківський, зокрема, повідомив, що нині міністерство розширює свою співпрацю зі світовим українством, створивши у своїй структурі новий підрозділ. Є сподівання на те, що буде запроваджена можливість дистанційного голосування на виборах, що повністю розв'яже проблему доступу до виборчих

дільниць.

Заступник міністра культури України Олександр Журавчак зупинився на проблемах збереження ідентичності в українській діаспорі, чому служать проекти, які здійснюються міністерством спільно з УВКР, іншими громадськими організаціями. Він також запевнив присутніх, що попри зменшення фінансування попереднім Урядом цих проектів майже вчетверо, міністерство буде підтримувати ініціативи українських громад, і, зокрема, УВКР щодо забезпечення культурних прав українців за межами нашої держави.

Один із найвідоміших українців у світі, суддя Федерального Суду США Богдан Футей, який на теперішніх президентських виборах був керівником Місії спостерігачів від Світового Конгресу Українців, говорив про те, що на виборах були присутні 236 спостерігачів з 22 країн світу, які, разом з іншими представництвами, практично забезпечили прозорість виборчого процесу в Україні. Він, зокрема, висловив побажання, щоб надалі така діяльність закордонних спостерігачів була краще скоординована.

Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайло Ратушний висловив свою думку з усіх питань порядку денного, висловивши концептуальне бачення державного ставлення до співпраці із закордонним українством. Зокрема, він наголосив на тому, що пора серйозно поставитись до здійснення державної політики щодо закордонного українства, визначившись насамперед з її механізмами: чи це має бути окремий Центральний Орган, чи буде розвиватися діяльність на базі розширення функцій УВКР, яка, по суті, сьогодні є єдиною структурою, яка постійно займається усіма питаннями світового українства. Він зазначив, що на часі розробка Державної програми співпраці із закордонним українством на 2015–2020 рр., Державної програми співпраці із українськими емігрантами, тощо.

Багато уваги було приділено питанням інформаційної політики України за кордоном. Присутні мали змогу почути окремих представників українських ЗМІ діаспори. Зокрема, Степан Бандера висловив побажання, щоб українська влада ставилася до своїх журналістів, як до справжніх вояків, бо вони, як показав Майдан, дуже часто ризикують своїм життям і здоров'ям заради того, щоб подати суспільству неупереджену, об'єктивну інформацію. Наталія

Литвиненко – Орлова ознайомила присутніх з досвідом довголітньої роботи українського portalу “Кобза” в Росії. Директор департаменту інформаційної політики Богдан Червак та голова Українського національного інформаційного агентства “Укрінформ” говорили про нові методи організації подачі інформації з України для закордонного слухача, які мають забезпечити Україні перемогу в інформаційній боротьбі з Росією.

Але особливий інтерес в присутніх викликав виступ представників інформаційного portalу діаспори з Чикаго VIDIA Марічки Папласкайте та Юліана Гайдая, котрі розповіли про досвід роботи своєї агенції в поширенні інформації про українську діаспору та серед наших співвітчизників. Вони запевнили, що при активнішій співпраці з інформаційними агентствами в Україні та за кордоном, VIDIA готова стати повноцінним інформаційним порталом української діаспори, про необхідність створення котрого так багато говориться.

Гострі питання сучасного стану української трудової міграції та ролі українських дипломатичних представництв за кордоном порушили Олесь Городецький, член Християнського Товариства українців в Італії та Оксана Киценюк-Ревага, членкиня товариства “Українці Греції”. Йшлося, зокрема, про водійські права, про пенсійне забезпечення, про можливості державної підтримки тих, хто повертається в Україну, про непомірні побори за отримання довідок у посольствах та консульствах тощо. На жаль, директор департаменту ринку праці та зайнятості Міністерства соціальної політики України Наталя Зінкевич обмежилася у своєму виступі статистичним матеріалом, який учасникам наради відомий з першоджерел. Сподіваємося, що міністерство все ж відреагує на гострі питання, про які йшлося на цій нараді.

Питання шкільництва за кордоном мають бути пріоритетними як для України, так і самої української діаспори, адже це – питання формування майбутнього і теперішнього українського гуманітарного простору. На цьому зосередила увагу присутніх заступник Голови УВКР Ольга Кобець. Діти за кордоном, які відвідують українські школи, повинні бути впевнені, що їхнього повернення Україна чекає. Саме на це має бути спрямована діяльність Міністерства освіти і науки України в цій ділянці. На жаль,

відомство Табачника у минулі роки робило все для того, щоб створити штучні перепони українським дітям за кордоном, щоб вони не могли скористатися навіть визначеною законом нормою про квоти для закордонних українців. Більш, як два роки розробляються умови для проведення конкурсу на кращого вчителя української мови за кордоном. Міжнародній українській школі не видавалися кошти на відрядження для відвідання закордонних шкіл і проведення атестації учнів, що змушувало батьків, окрім плати за навчання дітей, оплачувати також відрядження представників школи. Ми сподіваємося, що нове керівництво Міністерства освіти зможе по-справжньому виникнути в ці проблеми і вирішити їх. Перший заступник міністра освіти і науки України Інна Совсун запевнила присутніх, що міністерство зможе більше уваги приділяти проблемам навчання закордонних українців і здобуття ними вищої освіти.

У Росії проживає майже два мільйони офіційно зареєстрованих українців. На жаль, Росія штучно формує на своїй території мононаціональну державу і не забезпечує права національних меншин на збереження своєї національної ідентичності. Про це, зокрема, говорили Тарас Аудко, заступник Голови УВКР, голова Організації українців Росії та Валентин Пилипчук, член Президії УВКР, представник Українського Конгресу Росії. Про це свідчить хоча б той факт, що ОУР двічі розпускалася владою, а УКР влада ніяк не хоче офіційно зареєструвати. У складних відносинах, які склалися зараз між Україною і Росією, годі сподіватися на позитивне вирішення українських проблем у Росії. Однак українці Росії борються за свої права, за права України. Загалом нарада, проведена О. Сичем, засвідчила наявність чималого кола проблем у співпраці української влади із закордонним українством. Громадськість, УВКР сподіваються, що доручення, які будуть дані після її проведення, забезпечать вищий рівень такого співробітництва, зможуть на ділі довести справжню зацікавленість України у забезпеченні прав українців за межами держави.

Під час наради за особливі заслуги перед світовим українством та Україною, голову місії спостерігачів, суддю Федерального Суду США, Богдана Футея, було нагороджено ювілейною медаллю УВКР “200-річчя з дня народження Тараса Шевченка”.

Ольга Кобець

Prisegnuo novi ukrajinski predsjednik

Petro Porošenko prisegnuo je u subotu, 07. lipnja 2014. godine, kao novi ukrajinski predsjednik, ohrabren potporom Zapada ali suočen s krizom u odnosima s Rusijom koja je anektirala ukrajinski poluotok Krim, dok prorусki separatisti kontroliraju velike dijelove istočne Ukrajine, prenose agencije.

“Prisežem da ću svim svojim snagama braniti suverenost i neovisnost Ukrajine”, rekao je 48-godišnji Porošenko na svečanosti u ukrajinskom parlamentu u Kyjivu.

Porošenko je u svom vrlo emotivnom obraćanju, koje su zastupnici pozdravili ovacijama, naglasio da se Ukrajina nikada neće odreći Krima. “Krim je bio, i uvijek će biti ukrajinski ... ne želim rat, ne želim osvetu. Želim mir i učinit ću sve za jedinstvo Ukrajine”, rekao je Porošenko u svom inauguralnom govoru.

Ukrajinski “kralj čokolade” Porošenko izabran je velikom većinom glasova na predsjedničkim izborima 25. svibnja, tri mjeseca nakon što je njegov prorусki prethodnik Viktor Janukovyč svrgnut nakon višemjesečnih uličnih prosvjeda.

U roku od nekoliko tjedana Rusija je anektirala Krim, izazvavši najveću krizu u odnosima sa Zapadom od kraja Hladnog rata.

Nakon Porošenkove pobjede vladine snage intenzivirale su kampanju protiv separatista na istoku zemlje koji to područje žele priključiti Rusiji.

Prorусki pobunjenici uzvratili su na te napade, te pretvorili dijelove istočnih pokrajina u ratne zone.

Večer uoči inauguracije, u petak, Porošenko se u Francuskoj nakratko susreo s ruskim predsjednikom Vladimir Putinom, te je izrazio zadovoljstvo

početkom dijaloga s Rusijom, ocijenivši da postoje dobri izgledi da on završi uspješno.

Oligarh Porošenko nije povezan ni s jednom strankom i vatreni je zagovornik ukrajinskog približavanja EU. “Kralj čokolade”, vlasnik najveće ukrajinske tvornice slatkiša Rošen, gorljivo je podržavao Narančastu revoluciju 2004. i bio je neko vrijeme ministar vanjskih poslova u vladi Julije Tymošenko koju je sada uvjerljivo porazio u prvom krugu izbora.

Porošenko je iskusna i poznata politička osoba u Ukrajini. Osim što je bio dijelom prozapadne vlade kao šef diplomacije, bio je i ministar gospodarstva u prorусkoj vladi Janukovyča. Uspio se izvući neokaljan od bilo kakvih značajnijih političkih skandala. (Hina)

DNEVNIK.hr
7. lipnja 2014.

Obama: Putin mora priznati novu ukrajinsku vladu. U suprotnom...

Američki predsjednik Barack Obama izjavio je da ruski predsjednik Vladimir Putin mora priznati novu ukrajinsku vladu i surađivati s njom te zaustaviti ‘provokacije’ uz ukrajinsko-rusku granicu ili će se u suprotnom suočiti s oštrijim sankcijama skupine G7 najrazvijenijih država svijeta.

“Vidjet ćemo što će gospodin Putin učiniti u iduća dva, tri, četiri tjedna, a ako ostane na istom putu, već smo naznačili koje smo akcije spremni poduzeti”, rekao je Obama na konferenciji za novinare na

kraju summita G7.

Činjenica da su se ruske snage djelomično povukle s granice i da Rusija ne destabilizira svoga susjeda ‘otvoreno i eksplicitno’ ne znači ‘da si možemo priuštiti tri, četiri ili šest mjeseci nasilja i sukoba u Ukrajini’, dodao je.

Američki predsjednik je dodao da bi volio kada bi Francuska odustala od prodaje nosača helikoptera Mistral Rusiji. Rekao je i kako nema dvojbe da će u petak vidjeti Putina na obljetnici iskrcavanja u Normandiji u Francuskoj.

DNEVNIK.hr

UKRAJINSKE SNAGE UŠLE U GLAVNO UPORIŠTE SEPARATISTA Ruske snage pobjegle iz grada

Ukrajinski predsjednik Petro Porošenko zapovijedio je u subotu vojsci da podigne nacionalnu zastavu u separatističkom uporištu Slovjansku na istoku zemlje, pošto je dobio izvješća da su ukrajinske snage ušle u grad, objavile su vlasti, prenose agencije.

Slovjansk, koji je od travnja pod kontrolom pobunjenika, postao je najsnažnije separatističko uporište u istočnoj Ukrajini i baza Ihora Strelkova, samoproglašenog ministra obrane samoproglašene “narodne republike” Doneck.

Ukrajinski ministar unutarnjih poslova Arsen Avakov rekao je da je veliki broj prorусkih separatista pobjegao iz grada

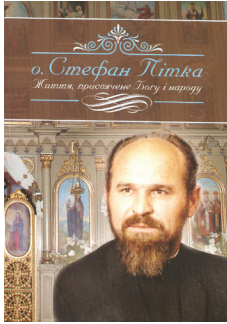
nakon topničkih napada ukrajinskih snaga. Separatisti su izgubili jedan tenk i druga oklopna vozila, navodi se u izjavi.

“Predsjednik je zapovijedio ... da se državna zastava podigne na zgradi gradskog vijeća u Slovjansku”, navodi se na stranicama. U gradskom vijeću nalazio se stožer separatista u Slovjansku.

Avakov je naglasio da je znatan broj militantata napustio Slovjansk. “Duž puta, naše ih borbene postrojbe ‘pozdravljaju’ ... oni su pretrpjeli velike gubitke i predaju se”, napisao je Avakov na Facebooku. “Oni bježe prema Horlivki”, gradu od 260 tisuća stanovnika koji se nalazi 50 km jugoistočno od Slovjanska, dodao je Avakov.

Jutarnji List, 05. srpnja 2014.

У Кулі вийшла з друку нова книга "о. Стефан Пітка. Життя, присвячене Богу і народу"

У Кулі (Боснія і Герцеговина) вийшла з друку нова книга "о. Стефан Пітка. Життя, присвячене Богу і народу". Матеріал для книги зібрав і зредагував Петро Ляхович, головний редактор книги - Оксана Стецюк, лектори: Віра Бродович та Десанка Петрович, комп'ютерну верстку виконав Ярослав Кулеба, обкладинку дизайнувала Наташа П'єнкі, матеріали компакт-дисків підготував Василь Дацишин, книгу видано в Газетно-видавничій установі "Рідне слово". У книзі зібрані цікаві спогади, розповіді, документи, фотографії з життя та служіння Богу і народу о. Стефана Пітки. Вступне слово для книги підготував упорядник Петро Ляхович.

Вступне слово

Дуже багато людей мали нагоду впізнати о. Стефана Пітку. Найбільша частина з тих людей його полюбила. За тих, про яких не можна вжити слово, що його любили, з певністю скажемо, що його шанували. Поодинокі були ті, що його чомусь не любили, але і вони до о. Стефана зверталися з респектом і острахом. Боялися його мудрості та рішучості боронити людські, релігійні та національні цінності. Уже в перших літах свого життя він був вірним хлопчиком як у родині, так і на вулиці, у школі та в церкві. Його рідні брати і сестри відчували в ньому особистість, яка турбується їхнім здоров'ям, наукою, вихованням. Бувши вже парубком, відчував, що плекання української культури у своєму оточенні є дуже важливим моментом у збереженні національної ідентичності. Разом зі своїми ровесниками здогадався стару кузню переробити на будинок культури. Довгий час ця "кузня" була центром усіх культурних заходів українців з ближчої і дальшої околиці. Бажання дати свій внесок у збереження і навчання української громади в Боснії повело його навчатися у вищих школах. Гімназію закінчив у Білгороді і Загребі. Вступив до вчительської школи в Боснійській Градішці, але прийшов час, коли держава вимагала оплати за проживання в інтернаті. Його батьки мусили б продавати єдину корову, тому і вирішив покинути інтернат, не закінчивши школу. Стефан подався на працю до будівельного підприємства, але це його не задовільняло, адже він бажав займатися просвітницькою роботою, тому поїхав до Загреба і вступив до семінарії. У той час крижевським владикою був Кир Гавриїл

Букатко. Владика швидко запримітив у Стефанові здібного хлопця до кожної праці та науки. Стефан навчався у семінарії, а одночасно владика перевів його на богослов'я, де хлопець учився за прискореною програмою. Також владика йому порадив здати екзамени на водійські права і взяв його особистим шофером. Стефан таким чином увійшов у "світські люди", об'їджаючи при цьому майже всі українські греко-католицькі парафії у Боснії, Хорватії, та Воеводині (Сербія).

Владика Гавриїл висвятив Стефана на священника у його рідному селі – у Дабраку. З того дня почалася пожертвна праця о. Стефана на релігійному полі, яка тісно перепліталася з працею на культурному і просвітницькому полях. Першою парафією о. Стефана Пітки була Інджія, у якій перед його приходом були люди, але не було церковної громади. Значить, він її заснував. Не було церкви. Отець Стефан зібрав гроші в людей та купив хату. З великими труднощами отримав дозвіл від міської влади цю хату переробити на церкву. Інджія знаходиться недалеко від Білгороду, тому о. Стефан був призначений і білгородським парохом. У Білгороді також не було ані церкви, ані парафії. Там також було куплено будинок, з якого постала церква для наших людей.

Отця Стефана дуже цінував владика Гавриїл Букатко, і, мабуть, того його було призначено якийсь час перебувати за кордоном, де збиралися грошові пожертви для потреб Крижевської єпархії, зокрема на віднову старих церков та побудову нових. Отець Стефан поїхав до США, до Чикаго служити, і знову стається і починається щось нове. У Чикаго відбувається перший Конгрес вільних українців світу (сьогодні - Світовий Конгрес Українців), одним із засновників якого був і о. Стефан Пітка.

Повернувся на короткий час до Інджії, а згодом був призначений парохом у Сремській Мітровиці. Тут була і церква, і парафіяни, але не було культурного життя. Щоб рушити справу з мертвої точки, о. Стефан намовив молодих українців відвідувати семінари української мови, які відбувалися на літніх канікулах у Хорватії. З того вийшла велика користь для українців Сремської Мітровиці. В наступних роках був засновником фольклорний ансамбль "Коломийка", який активний по сьогодні, але вже як культурне товариство. Отець Стефан також спричинився до того, щоб це товариство було зареєстроване. Коли прийшов час, щоб українці Сербії взяли свої справи у свої руки, то о. Стефан був одним із засновників Товариства української мови, літератури та культури Воеводини (сьогодні – Товариство "Просвіта") у Новому Саді. Протягом десятка років це товариство було провідним чинником українського відродження на ниві культури, просвіти та збереження національної ідентичності.

У тих роках Товариство "Просвіта" почало випускати україномовний

часопис "Українське слово", а ще важніше – почало організовувати літні школи українознавства, а о. Пітка був головою Шкільної ради тих шкіл. Пізніше ці літні школи почали відбуватися в Україні. Отець Стефан дуже спричинився, щоб українство у Сербії і Воеводині у ті роки постійно зміцнювалося. Скільки мало позитивного впливу на тутешніх українців, коли з'явилася можливість бачити у своїх осередках культурні колективи та дивитися на прекрасні українські танці й пісні. Отець Стефан більше разів організовував гастролі тих ансамблів. Він також кілька разів організував поїздки людей до України, аби відвідати паломницькі й історичні місця.

І вкінці, як у державі щось змінилось на краще щодо відношення до національних меншин і потрібно було організувати громаду, а для цього слід було зібрати потрібне число підписів, від яких залежало чи українці матимуть свою Національну раду, тоді о. Пітка підніс великий тягар, і ця справа закінчилася позитивно. Сьогодні українці Сербії мають свою Національну раду, яка заступається за них перед державою у всіх питаннях. Сьогодні українці Сербії мають свої культурні товариства, вивчають українську мову у школах, мають літні школи, фестивалі української культури, фестивалі дитячої творчості, україномовні передачі по телебаченню, українські передачі по радіо, газету та дитячий часопис українською мовою. Усе це стало можливим з допомогою Національної ради. Останнього вечора у житті о. Стефана в його домі сиділи керівники Товариства "Коломийка" і домовлялися з ним, кого пропонувати на нового голову Національної ради, бо попередній відмовився від тієї посади. Наступного ранку в неділю розмовляв по телефону з керівниками Національної ради з Нового Саду про те саме питання. Того самого ранку перед Службою Божою о. Стефан Пітка несподівано помер у парафіяльному домі. Вістка про смерть о. Стефана шокувала всіх, несподіванка, велика втрата, порожнеча. Багато планів, запланованих у своїх думках, він сам вже не міг здійснити, але, на щастя, про них розмовляв зі своїми однодумцями, які постаралися продовжити діяти у напрямі, в якому йшов о. Стефан Пітка. Життя працюйте, насичене труднощами, поповнене мріями і не марно прожите, а все на славу Богові й своєму українському народу. Бог нагородить його за працю над наверненням людей до віри, за поширення слави Божої і спасіння багатьох душ. А ми? Ми не сміємо забути великі діла о. Стефана Пітки на ниві збереження національної ідентичності. Нам треба на якийсь спосіб віддячити йому. Я особливо відчуваю потребу зробити щось для нього тепер, бо він для мене зробив так багато у минулому часі. Нехай ця книжка буде від мене великою подякою о. Стефану.

Петро Ляхович
Сремська Мітровиця

Дні української культури 2014 у Вуковарі

Учні із Петрівців

Вокально-інструментальний ансамбль "Галичина" із Вуковара

Під патронатом Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія, за фінансової та організаційної підтримки Ради української національної меншини міста Вуковар та Представника української національної меншини Вуковарсько-сріємської області, Українська громада РХ та Українське культурно-просвітне товариство ім. Івана Франка із Вуковара організували та провели міжнародну маніфестацію українців під назвою "Дні Української культури". Маніфестація тривала два дні, а її покровителем від засобів масової інформації було Хорватське радіо Вуковар.

Важливість та урочистість цього заходу підтвердила велика кількість високоповажних гостей, які були присутні на маніфестації, а це Посол України в РХ, Його Ексценція Олександр Левченко та аташе з питань культури в Посольстві України Ярослав Сімонов, депутат Хорватського Парламенту Желько Сабо, член Ради з питань національних меншин РХ Марія Семенюк Сімеунович, заступник голови обласної ради Вуковарсько-сріємської області Джордже Чурчіч, секретар обласної ради Ядранка Голубіч, завідувача відділу культури міської ради Драгіца Холокер-Радуміло та її співробітник С. Мітровіч, заступник голови Української громади РХ Владо Карешин, Представник української меншини Вуковарсько-сріємської області Наташа Вовк, Представник української національної меншини району Богдановці Мирослав Вовк, голова національної Ради Української національної меншини Сербії Й. Сапун та його співробітник, представники Української громади Австралії від спілки "Родина" Стефанія та Степан Семенюк, голови українських та інших національних меншин культурно-просвітних товариств, представники

духовенства та велика кількість шанувальників української культури.

Маніфестація розпочалася 20 червня у Греко-католицькій церкві

Посол України в РХ Олександр Левченко

Христа Царя у Вуковарі служінням Літургії за мир і злагоду в Україні. Службу Божу служив о. Володимир Магоч.

Після Служби Божої відбулася змістовна цікава програма, в рамках якої була презентація книг "Будівельник духу МСГР Дмитро Стефанюк" та "Природними стежками України. Рослини – символи". Про першу книгу розповів сам автор Алекса Павлешин, другу книгу також презентувала автор проф. Тетяна Кочнева Рамач. Презентацію книг доповнили виступами дитячі колективи - учні школи ім. Антуна Бауера з Вуковара під керівництвом вчительки Тетяни Ласек-Жагар та наймолодші представники УКПТ ім. Івана Франка дитяча група "Сонечко".

Глядачі побачили також уривок із трагікомедії "Грати Стельмаха" у виконанні голови товариства

української мови та культури із Загреба Алекси Павлешина, який цього разу був у ролі актора. Був представлений виступ самодіяльного хорового колективу УКПТ ім. Івана Франка із

Вуковара під керівництвом Зденка Данчо у супроводі молодіжного вокально-інструментального ансамблю "Галичина". Модератором вечора була п. Марія Семенюк Сімеунович.

Після урочистої програми члени гуртка "Українські народні звичаї та рукоділля" товариства ім. Івана Франка запросили всіх присутніх до шатру "Смаки України", де презентували традиційні та сучасні українські страви. Вечір продовжився гомінким та веселим спілкуванням.

Святковий патріотичний настрій супроводжував усіх учасників та гостей маніфестації і другого дня, під час заключного урочистого концерту, який відбувся 21 червня у Хорватському домі у Вуковарі.

Чудовий концерт, ведучими якого були Іванна Вовк-Надж та Мірта Бойко, запав у душу гостям та учасникам маніфестації. Він включав українські народні та сучасні пісні у виконанні хорових колективів, тріо, вокальних ансамблів, сучасні та старовинні хореографічні композиції, які представили українські культурно-просвітні товариства із Хорватії та сусідніх країн.

Одинадцять років у порядку маніфестації у Вуковарі "Дні Української культури" пройшла успішно і була широко висвітлена засобами масової інформації. Проведення такого масштабного заходу дуже важливе для підтримки та розвитку української культури, популяризації українських традицій, збереження національної ідентичності українців на просторах Хорватії.

Тетяна Рамач

Proljetni nastupi UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod

Članovi UKPD "Ukrajina" sudjelovali su 31. svibnja 2014. godine na 3. Međunarodnoj smotri folkloru u Delnicama. Smotru je, uz Grad Delnice organizirao KUD "Delnice" u Domu sportova. Prohladno vrijeme nije smetalo mladim plesačima koji su brzo zagrijali atmosferu svojom mladošću i prekrasnom koreografijom te osvojili buran aplauz za svoj nastup. U programu je sudjelovalo susjedno društvo, UKPD "Taras Ševčenko" iz Kaniže, KUD "Jelenčanka" Jelenska, KUD "Kamen" Sirač, FS KUD "Podgorci" – Slovenija, KUD "Vikići" – Bosna i Hercegovina, KD "Brdo" Kranj – Slovenija, KUD "Bjelovar" iz Bjelovara i KUD "Delnice".

Dječja skupina UKPD "Ukrajina" je 1. lipnja sudjelovala na Dječjoj smotri folkloru "Igra kolo maleno", u okviru jubilarne 50. Smotre folkloru "Brodsko kolo", u športskoj dvorani Osnovne škole "Antun Mihanović", gdje su izmamili aplauz brojne publike, a 14. lipnja, u programu Folklorna večer, stariji članovi Društva prikazali su svatovske običaje u Ukrajini. Svatovska kolona uputila se u Tvrđavu Brod od Radničkog trga, a brojni prolaznici zastajkiivali su i sa zaniman-

jem promatrali vesele svatove. Na pozornici Tvrđave Brod bilo je 50-ak članova Društva – plesača, pjevača i orkestar.

Nadalje 7. lipnja 2014. najmlađi članovi Društva sudjelovali su u programu Nadbiskupijskog susreta osoba s invaliditetom i provincijskom hodočašću kojemu se odazvalo gotovo tisuću osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji. Svečani program održavao se u Tvrđavi Brod.

- 21. lipnja starija plesna skupina sudjelovala je plesom i pjesmom na Danima ukrajinske kulture u Vukovaru – koncertu amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva "U tvom zagrljaju, Ukrajino moja", na kojem su nastupili brojni sudionici iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije.

- 22. lipnja članovi UKPD "Ukrajina" priredili su svoje tradicionalno cjelodnevno druženje za članove i simpatizere na vanjskim terenima Sportsko-rekreacijskog centra "Migalovci". Uz slasne zalogaje s roštilja, mladi su igrali nogomet, stariji su imali turnir u belotu, a nisu izostali ni ples niti pjesma, jer članovi orkestra nikamo ne idu bez instrumenata. Druženje je potrajalo do večernjih sati.

U petak, 27. lipnja starija plesna skupina pozvana je na VIII. Međunarodnu smotru folkloru nacionalnih manjina "Darda", a 28. lipnja na manifestaciju "Staroslaviničko ljeto" u Stari Slatinik pored Slavanskog Broda.

Društvo "Ukrajina" je 6. srpnja pozvano na tradicionalnu manifestaciju "Červona kalyna" u Devetini, Bosna i Hercegovina, gdje će starija plesna skupina otplesati Svatovac i Hopak.

Za djecu je i ovo ljeto organizirana škola učenja ukrajinskog jezika u Starom Gradu na Hvaru, pa je mlađa grupa s veseljem i uzbuđenjem već otputovala i započela s programom Ljetne škole.

Brojni pozivi za sudjelovanje na smotrama i manifestacijama dokaz su da se radi vrijedno i kvalitetno, mladi su sretni i zadovoljni, redovito dolaze na probe, na zadovoljstvo svih onih koji su mladima najveća potpora – voditelja i koreografa Ivice Kševija, predsjednika UKPD "Ukrajina" Vlade Karešina, gospođe Olenke Zastrižni koja brine o njihovim nošnjama i Eugena Dumeča koji bdiye nad njima.

Nives Romanjek

Nastup KPD Ukrajinaca "Karpati" – Lipovljani na Sajmu cvijeća i seoskog turizma u Dalj planini

Na poziv organizacijskog odbora 8. Sajma cvijeća i seoskog turizma Dalj planina i mađarskog

KUD-a "Petei Šandor" iz istog mjesta, pjevačka skupina KPD Ukrajinaca "Karpati" – Lipovljani 10. svibnja 2014.

sudjelovala je na manifestaciji.

Program je počeo reklamiranjem poljoprivrednih proizvoda i cvijeća OPG-a iz Dalj planine i okolice, gdje se moglo vidjeti mnoštvo lijepih i nesevakidašnjih proizvoda koji su vezani za selo i seoski turizam. Pošto je Općina Erdut nadaleko poznata po proizvodnji vina, na ovom sajmu sudjelovali su mnogi proizvođači vina, koji su nagrađivani zlatnim medaljama za svoje kvalitetne proizvode na Danima vina i turizma Osječko-baranjske županije i šire.

Kulturni program održan je na otvorenoj pozornici. Predstavio se domaćin, MKUD "Petei Šandor" iz Dalj planine plesom, da bi potom nastupili gosti –

mađarski folklorni ansambl "Nádas" iz mjesta Farnad (Slovačka) prezentirajući svoje plesove.

Predsjednik domaćina Emerik Hudik pozvao je na pozornicu predsjednika KPD Ukrajinaca "Karpati" iz Lipovljana Ivana Semenjuka da predstavi svoje Društvo, a članovi su izveli splet ukrajinskih pjesama. Članovi Društva "Karpati" osim ukrajinskih pjesama otpjevali su i hrvatsku pjesmu "Slavonijo" koju je napisao i uglazbio njihov član Zlatko Knižek. Kao i sve ukrajinske pjesme, i ova je bila jako dobro primljena i nagrađena

velikim pljeskom.

Osim predstavnika mađarske i ukrajinske nacionalne manjine, nastupili su i predstavnici hrvatskog KUD-a "Branko Herceg" iz Erduta i MKUD "Vardarac" iz Vardarca, općina Bilje te MKUD iz Laslova, općina Ernestinovo.

Po završetku kulturne manifestacije, do večere koja je poslužena u Društvenom domu u Erdutu, bilo je dovoljno vremena obići Erdutsku kulu koja je smještena uz Dunav na istočnim vinorodnim padinama Erdutske kose. Od srednjovjekovnog grada ostale su samo sačuvane dvije kule.

Nema pisanih podataka o tome tko je i kada izgradio ovu kulu, ali je ona danas spomenik nulte kategorije. Po prvi put se spominje u XV. stoljeću, u međuvremenu postaje vlasništvo nekoliko porodica, da bi ju zauzeli Turci 1526. godine i tu stoluje Hasan-beg sve do 1687. godine kada se Erdut oslobađa Turaka. U njoj stanuje nekoliko baruna i vlastelina, sve dok nije nacionalizirana nakon Drugog svjetskog rata, a tada ju, kao i niz drugih kula i dvoraca na području ove države čeka devastacija i uništenje.

Ivan Semenjuk

Članovi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća aktivno nastavili s radom

Članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Andrij Pelih" – Šumeće zajedno s članovima šokačkog društva "Šokadija" iz Šumeća 10. svibnja 2014. godine sudjelovali su i zajedno uveličali svojim nastupima u Oborovu proslavu obilježavanja 40-godišnjice amaterskog rada KUD-a "Posavka" Oborovo (Zagrebačka županija). Svečani program se sastojao od svečane sjednice, revije narodnih nošnji, nastupa gostujućih društava i dodjele priznanja.

Ukrajinsko društvo iz Šumeća je posebno zainteresiralo mnogobrojne posjetitelje i prije samog nastupa ljepotom ukrajinske nošnje, koja je sve prisutne oduševila. Društvo je također nagrađeno zaslužnim aplauzom nakon otplesane dvije ukrajinske koreografije. Čist dokaz da je nastup bio budno praćen su pozivi mnogobrojnih društava na svoje manifestacije diljem Lijepe Naše.

Dana 23. svibnja 2014. godine članovi UKPD "Andrij Pelih" odlaze u Gornju Stubicu na nastup povodom izložbe slika poznate zagorske umjetnice Larise Kralj. Na svečanosti su bili prisutni brojni visoki gosti među kojima je bio saborski zastupnik za nacionalne manjine Veljko Kajtazi.

Članovi Društva "Andrij Pelih" za ovaj su se nastup kratko pripremali zbog evakuacije stanovništva od poplave koja je vršena na području Općine Bebrina, ali to nije spriječilo upornost mladih plesača i njihovog vodstva da se ponosno predstave zagorskoj publici cjelovečernjim koncertom. Pohvale i pozivi su pljuštali sa svih strana. Članovi Društva iz Šumeća još jednom su pokazali publici i uvažanim gostima da ukrajinska nacionalna manjina u Republici Hrvatskoj aktivno radi na očuvanju nacionalnog identiteta.

Tomo Lučanović

Brojni nastupi UKPD "Taras Ševčenko" – Kaniža

Članovi UKPD "Taras Ševčenko" iz Kaniže nastavili su i tijekom proljetnih mjeseci 2014. godine marljivo raditi, što je rezultiralo pozivima na brojne nastupe. Tako 21. travnja sekcije Društva sudjeluju na Uskršnom koncertu domaćega društva iz Kaniže – KUD-a "Posavac". Kao i uvijek publika je pljeskom nagradila njihov nastup, što potvrđuje da je ove uspjehe Društvo postiglo s ljubavlju i upornim radom koje traje već punih 11 godina.

Nadalje, na prijedlog predsjednika UKPD "Ukrajina" – Slavonski Brod

Vlade Karešina, 5. svibnja Društvo "Taras Ševčenko" nastupa na programu obilježavanja 80. obljetnice "Češke besede" u Slavonskom Brodu, gdje je velika plesna sekcija svojom izvedbom plijenila pažnju publike.

Zajedno s UKPD "Ukrajina" iz Slavenskog Broda, 31. svibnja Društvo "Taras Ševčenko" nastupa na 3. Međunarodnoj smotri folkloru u Delnicama. Otplesali su Ukrajinsku polku i Povzunec, a oduševljena publika ih je nagradila velikim aplauzom.

Nadalje, članovi Društva "Taras

Ševčenko" iz Kaniže sudjeluju na tradicionalnoj brodskoj Smotri folkloru "50. Brodsko kolo" i to: – 1. lipnja na Dječjoj smotri folkloru "Igra kolo maleno", u O. Š. Antun Mihanović, Slavonski Brod, gdje se mlada folklorna sekcija predstavila u rekordnome broju i s kvalitetnom izvedbom; – 7. lipnja na Smotri koreografiranoga folkloru "To je zemlja Hrvatska!" u Tvrđavi Brod, nastupila je velika folklorna sekcija s najpopularnijim ukrajinskim plesom Hopak.

Društvo je s oduševljenjem prihvatilo poziv kojega je dobilo na Brodskom kolu, pa tako 29. lipnja mladi članovi Društva nastupaju na Dječjoj smotri u selu Siče, Brodsko-posavska županija.

Društvo i preko ljetnih praznika nastavlja vrijedno i marljivo raditi, jer već imaju prijavljena četiri nova nastupa, od kojih je jedno u susjednoj Bosni i Hercegovini. Ove brojne programe ne mogu financijski pokriti odobrena sredstva za rad, pa je vodstvo Društva odlučilo nadalje volontirati kako bi svojim mladim članovima omogućili što više sudjelovanja na raznim kulturnim programima.

Mirjana Has

День національних меншин Вуковарсько-сріємської області

День національних меншин Вуковарсько-сріємської області - це традиційна маніфестація, яка була відзначена 9 травня 2014 року в містечку Вінковці. Відповідальною за організацію одинадцятої по порядку маніфестації була ромська національна меншина.

На маніфестації були присутні голова обласної адміністрації Вуковарсько-сріємської області Божидар Галіч, мер міста Вінковці Младен Карліч, голова Координації національних меншин Вуковарсько-сріємської області Йосип Кел, депутат у Хорватському Саборі (Парламенті) Велько Кайтазі, заступник голови обласної адміністрації Джордже Чурчіч, заступник секретаря обласної ради Ядранка Голубіч, голова обласної ради Антун Жагар.

Згідно з програмою маніфестації, на площі перед Палацом спорту у Вінковцях були поставлені шатри, в яких представники національних меншин ромської, німецької і австрійської, угорської, словацької, боснійської, української, русинської та сербської презентували виставки народної творчості, літературні видання та національну

кухню.

Учасники та гості свята могли насолоджуватися різнобарвним спектром представлених ручних робіт, гарними декоративними взірцями творчого мистецтва народних майстрів та ввічливістю і гостинністю представників восьми національних меншин. Крім того, гостям свята була представлена і культурно-мистецька програма, де представники культурно-просвітніх товариств різних національностей гідно представили гостям маніфестації свою культуру, показуючи, що ретельно бережуть свої традиції та шанують коріння свого родоvodu. На початку концерту багаточисленну публіку, вже традиційно, привітали представники кожної національної меншини на своїй рідній мові.

Українську культуру та національні страви на маніфестації представили члени Українського культурно-просвітнього товариства ім. Івана Франка із Вуковара. Шатор українців майорів яскравим колоритом і приваблював своїм гарним, декоративним оформленням, над яким попрацювали Яня і Василь Ворас, Славка Плішка, Вера Матушинські та Зоріца Войтків. Заступниця голови товариства Тетяна Кочнева Рамач ознайомила представників засобів масової інформації та присутніх з візитною картою товариства.

На концертній програмі члени Українського культурно-просвітнього товариства ім. Івана Франка із Вуковара представили віночок українських народних пісень у супроводі ансамблю "Галичина".

Маніфестація була проведена успішно в атмосфері культурної спільності та доброзичливості і була широко висвітлена засобами масової інформації.

Тетяна Рамач

Українська писаница – традиційна українська кошара за благослов

Етнотука Хрватська кука "Материна прича" у Загребу, Прерадовицева 31, коју води господа Мина Петра Петричец, била је од 11. до 26. травња 2014. г. на располажанју националним мањинама Града Загреба за приказивање традиционалног славлєња Ускрса.

Ове године, на приједлог господе Мине Петре Петричец, Украјинци Града Загреба добили су посебну част и пажњу, средишње мјесто у етнотуци за постављање изложбе и традиционално обилежжавање славлєа Ускрса. Изложба писаница на пановима била је уоквирена веженим рушницима повезаним

писаницама у облику цвијета. Све је изгледало као ускрсни цвијет "Украјинске писанице". У двије витрине биле су изложене писанице рађене техником воска – минјатурно народно сликарство Украјине. Чланица Украјинске заједнице Марусја Јуриста приредила је сама ускрсну традиционалну кошару за благослов, а посјетитељи су приликом отворања пошасћени ускрсним крухом "Паском", шунком, хреном и осталим, а најмлађи традиционалном дјечјом ускрсном Паском.

Изложбу је поставила Марусја Јуриста уз помоћ Бориса Граљука и "оперативног тима Филима" – Игора, Виктора и Остаса. Изложене писанице и рушници су власништво Марусје Јуриста, Лидије Николјић, Невенке Граљук и Лесје Филима.

Изложба је посјетитеље плїјенила својом лјепотом колорита писаница и рушника.

Ирена Нагї

У Осиєку головною нагородою відзначені українські писанки

Мер міста Осиєк вручає грамоту українцям із Осиєка за найкращі писанки

У хорватському місті Осиєк кожного року на центральній площі міста відбувається передвеликодня маніфестація під назвою "Кольорові писанки фарбами міста" у організації керівництва міста. У святковій програмі маніфестації беруть участь усі національні меншини та хорватські товариства Осиєчко-бараньської області. Учасники готують стенди, на яких презентують національні великодні традиції, а також на великій відкритій сцені показують виступ зі своєї національної культурно

спадщини.

Кожного року журі вибирає найкращу писанку та найцікавіше оформлений стенд. Цього року перше місце отримали українські писанки, мальовані воском. Мер міста Осиєк Івіца Вркіч особисто вручив нагороду за найкращі писанки представникам Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки з Осиєка. Про українські писанки коротко розповіли із центральної сцени багаточисленним гостям Оксана

Стурко та Тетяна Ласек-Жагар. Члени українського товариства із Осиєка були запрошенні на телепередачу "Добрий ранок, Хорватія", де розповіли про технологію виготовлення та види українських писанок. Зацікавили присутніх і дерев'яні писанки.

У культурно-мистецькій програмі українську національну меншину представила Хана Пешо із Осиєка з піснею та члени Українського культурно-просвітнього товариства "Андрій Пелих" із Шумеча.

Олеся Мартинюк

Коли гармати стріляють – музи мовчать

Коли гармати стріляють - музи мовчать. Це гасло останніми місяцями відчували на собі всі, хто присвятив своє життя служінню музи. Відмінюються концерти, гастрольні турне - не співається і не грається, немає натхнення...Єдиною піснею українців цілого світу став Гімн України, який перекладають багатьма мовами та співають в Америці і Білорусії, Німеччині і Австралії, Польщі і Хорватії, навіть в ... Росії. Гімн України перетворився у музичний символ єднання свободи і демократичної волі народу усього світу.

“Україна - це Європа”, скандувала студентська молодь на Майдані у Києві і, тримаючи руку на серці, співала Гімн України... “І дух, і тіло” положила “Небесна сотня” за свободу України, виконавши заповіт великого генія українського народу Тараса Григоровича Шевченка - “Борітеся- поборете, вам Бог помагає”.

От і на літературно-музичному вечорі Українського культурно-просвітнього товариства “Дніпро” - Річка присвяченого 200-річчю з Дня народження Великого Кобзаря під назвою “Шевченко і Революція” лунали пісні з “Причини” Шевченка, “Рече та стогне Дніпр широкий”, які співали всі учасники вечора.

Вечір розпочався урочистим звучанням Гімнів двох Держав - Хорватії та України. Ведучою концерта була голова товариства “Дніпро” пані Ольга Камінська. Вона запропонувала увіковічити хвилиною мовчання пам'ять Кобзаря і загиблих революціонерів, віддавши своє життя за боротьбу з тиранським диктаторством існуючої влади в Україні. Відео “Небесна сотня” було дуже влучним і відобразило сум і тугу всього українського народу у зв'язку з подіями на Грушевського та Інститутській.

Ольга Камінська коротким біографічним екскурсом нагадала сторінки шевченківського життя і творчість геніального поета, талановитого художника, графіка, громадського діяча і члена Кирило-Мефодіївського братства.

А щоби відчутти невмируще слово поета серцем, були прочитані вірші Шевченка, а відео демонструвало портрети різних періодів життя поета.

Тамара Мравац почала декламування вірша Т. Г. Шевченка “Думи мої, думи мої”, Олена Мрак читала вірш “Думка”, Романо Мартінчич емоційно і виразно розповів вірш Т. Г. Шевченка “Заповіт”, а Ольга Камінська майстерно прочитала поему Шевченка “Княжна”. Віктор

Камінський душевно розповів вірш “Ой три шляхи широкі” з циклу “Вказематі 6”. Катя Мравац, наймолодша виконавиця, сміло і виразно продекламувала дитячий вірш Кобзаря “Садок вишневий коло хати”. Оксана Шіміч проникливо розповіла уривок з поеми “Неофіти”, а Валерія Ващенко - вірш Т. Г. Шевченка “Чого ти ходиш на могилу?” з циклу “В казематі 5”. Світлана Століч продекламувала уривок з поезії Т. Г. Шевченка “Не гріє сонце на чужині”. Зінаїда Єнько дуже лірично прочитала шевченківський вірш “Така її доля”.

Ведуча літературного вечора вказала на безпосередній зв'язок формування національно-політичної свідомості народних мас України з революційною творчістю Шевченка, впливи якої на різні сторони духовно-національного життя нації відчущуються до сьогодні.

У рамках програми було продемонстровано відео “Шевченко і Революція”, монтаж якого здійснили Віктор Камінський і Сергій Росул на основі відеоматеріалу нещодавніх революційних подій у Києві.

Першому загиблому революціонеру на вулиці Грушевського Сергію Нігояну присвятив музично-хореографічну композицію “Герой Революції” на вірш Т. Шевченка “Мені однаково” член товариства Віталій Клок. Цей номер був кульмінацією усього вечора, звучними аплодисментами і вигуками “Браво!” публіка сприйняла творчий підхід Віталія Клока до єдиної культурно-просвітньої справи.

Контрастом до збудливої і емоційно-напруженої хвилі вечора видалося завершення культурної програми. Саме такий фінал режисер, сценарист і ведуча вечора Ольга Камінська запропонувала публіці. З вірою в перемогу добра, бажання миру в усьому світі і ствердження нової національної свідомості українців, розквіту пробудження нації задля вільного, мирного і прекрасного життя та майбуття нових українських поколінь.

Життя прекрасне. Чудове є пробудження природи весною, коли співають птахи і ярко сяє сонце, коли розпускаються дерева, пишно цвітуть квіти. Саме цю тему ствердила своєю першою аматорською виставкою малюнків “Квіти і акварелі” пані Зінаїда Єнько. Члени українського товариства “Дніпро” були приємно здивовані таємно-прихованому таланту пані Зінаїди. Хоча малюнки аматорські, але вони точно передають ніжну і волелюбну природу квітів: троянди, півонії, чорнобривців, конвалії...

Члени товариства запропонували Зінаїді Єнько заснувати і очолити в рамках товариства новий гурток художнього дизайну, на що позитивно відгукнулася аматорка художнього мистецтва.

Наприкінці вечора Представник української національної меншини міста Загреба Віктор Філіма розповів про великий проект побудови пам'ятника Тарасу Григоровичу Шевченку в Загребі з нагоди 200-ї річниці з Дня народження Великого Кобзаря.

Вечір закінчився дружнім спілкуванням членів товариства на легкому фуршеті. В ці нелегкі часи для України ще більше хочеться згуртуватися усім хорватським українцям, адже горе і біда ще більш поєднає людей. А українці усього світу, як одна з самих миролюбивих націй, бажають миру і злагоди в Україні і на всій Землі та просять увесь світ молитися за Україну...

Ольга Камінська

Prva sveta pričest u Šumeću

Prvu svetu pričest u Šumeću primili su učenici trećeg razreda Osnovne škole "Antun Matija Reljković" Bebrina iz Šumeća i Kaniže. Ukupno je bilo devet prvopričesnika: četiri djevojčice i pet dječaka.

Svetu misu je služio župnik grkokatoličke župe Kaniža o. Nikola

Stupjak, dekan slavonski, zajedno s biskupom križevačkim Nikolom Kekićem.

Lijepje riječi, vjersku pouku i čestitke uputio je prvopričesnicima te njihovim roditeljima biskup Nikola Kekić, a ovaj veliki i svečani događaj djeci je čestitao i župnik Nikola Stupjak.

Crkva je bila puna vjernika, a djeca su nakon primanja svetog sakramenta predstavili prisutnim vjernicima, roditeljima i ostalim gostima prekrasan program koji su pripremili uz pomoć župnika Nikole Stupjaka te učiteljice ukrajinskog jezika Oksane Martinjuk.

Oksana Martinjuk

Prva sveta pričest u Osijeku

UOsijeku, u grkokatoličkoj crkvi Krista Kralja 25. svibnja 2014. godine bilo je svečano. Nakon svete mise koju je služio župnik Ljubomir Sturko, prvu svetu pričest primila je lijepa djevojčica, vjernica te crkve i najaktivnija članica Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Lesja Ukrajinka" iz Osijeka – Hana Pešo.

Već odavno na mnogim kulturnim

događanjima Hana očarava publiku svojim predivnim glasom, podrijetlom je Ukrajinka i kroz lijepe ukrajinske pjesme čuva tradiciju svojih predaka.

Tako je bilo i ovog blagdansko jutro. Nakon primanja svetog sakramenta Hana je prikazala prisutnim vjernicima i gostima cijeli program koji je pripremila zajedno s časnim sestrama vasilijankama, a sudjelovali su u programu i Hanini

bratći Luka i Petar. Kao i uvijek, Hana je začarala prisutne prekrasnom izvedbom pjesme na ukrajinskom jeziku "Molitva za Ukrajinu".

Čestitke s najljepšim željama dobila je Hana od župnika Ljubomira, sestara vasilijanki, obitelji, vjernika, te članova ukrajinskog društva iz Osijeka.

Oksana Martinjuk

Hrvatske postrojbe u Prvom svjetskom ratu na ukrajinskim zemljama – Zakarpattju, Lemkivščyni, Volynji, Halyčyni i Bukovyni

Dolazak na Karpatsko ratište XIII. zagrebačkog korpusa

8. nastavak

• Na bojišnici

Zimski uspon preko Karpat

Kako bi zaustavili daljnje napredovanje ruskih snaga prema Mađarskoj i Austriji i spriječili ponovno zauzimanje Bukovyne, početkom siječnja 1915. g. Vrhovni stožer u Beču uz suglasnost nadvojvode Eugena, zapovjednika austrougarskih balkanskih snaga sa sjedištem u Petrovaradinu, odredili su da se sa Srpskog ratišta povuče XIII. korpus i prebaci što prije na Karpatsko ratište. Nakon kratkog zadržavanja oko Rume i Indije, od 22. siječnja započeo je sa željezničke postaje Putinci u nekoliko kompozicija redoviti odlazak vojnih skupina XIII. korpusa prema istočnom bojištu.

Transport vlakom prolazio je sjeveroistočnom Mađarskom na Nagyvarad pa onda prema istoku preko Arada sjevernom Transilvanijom i Máramarosom /rum. Maramureš/ preko Tovisa na Apahidu pa dalje u Radnu. Nakon dvodnevnog putovanja tu su se vojnici, konji, artiljerijsko oružje, vozarski odred sa strjeljivom, pokretna kuhinja i ostala vojna oprema iskrcavali čekajući sljedeće kompozicije kako bi planirano krenuli pješaćenjem prema sjevernim odredištima za ratno djelovanje unutar planinskih prostora Bukovyne i Galicije.

Sve formacije postrojbi XIII. korpusa ovdje su pridružene u sastav skupine baruna Pflanner-Baltina, koja će kasnije djelovati kao 7. vojska na krajnjem jugoistočnom krilu istočne austrougarsko-ruske fronte.

Raspoređeni po skupinama razvili su široku frontu nastupanja. Tako se sku-

pina pukovnika Budinera sastojala od I. divizije 10. /zagrebačke/ husarske pukovnije, 16. /varaždinske/ pješačke pukovnije, opkoparske satnije, 1. voda 2. bitnice 13. /zagrebačke/ teške haubičke pukovnije i 3. bitnice 39. /osječke/ topničke pukovnije.²

Dana 28. siječnja skupina Budiner iscrpljujućim maršom kroz duboki snijeg stiže na prvo odredište u Rotundu a zatim 29. siječnja sjevernije u Kirlibabu /danas sjeverna Rumunjska/. Tu su se već nalazile raspoređene u vojnim barakama postrojbe 7. pješačke divizije 13. brigade 52. /osječke/ pješačke pukovnije.

Od 31. siječnja počinju bojeva djelovanja 36. divizije, u kojoj su bile elitne čete 53. zagrebačke i 16. varaždinske pješačke pukovnije pod zapovjedništvom generala Mihaljevića. Istovremeno su manje artiljerijske formacije upućene na savlađivanje uzvišenja Doščyne i Dovhe Rise, preko 1400 m n/v, otkud su otvaranjem artiljerijske vatre potisnute ruske straže, što je olakšalo pješaštvu dostizanje prolaza uz rječicu Doščynu. Opskrba je na uzvišenja prebacivana teretnim konjima, a gdje su bile stjenovite strmine uz pomoć nosača. Potisnuvši Ruse 4. veljače izvješen je stijeg na koti 1382. iznad izvorišta rječice Izvor. Potiskujući dalje prema sjeveru ruske skupine austrugarske /hrvatske/ postrojbe su uz snježnu mećavu napredovale uzvodno uz rječicu Izvor i okolnim uzvišenjima zauzimajući sela Izvor, Pryslup, Šepit napredujući preko sela Oseredok, Brodine i planine Mahure prema većem gradiću Seljatynu a zatim

i do sela Serhiji u kojem se postrojbe smještaju po kućama na kraći odmor uz suglasnost zapovjedništva 54. pješačke divizije i 72. pješačke brigade.

Dana 8. veljače nastavlja se napredovanje dvadesetak kilometara širokim frontom prema Ploski, preko uzvišenja Ulma i drugim okolnim uzvišenjima i kanjonom uz rječicu Putylu do sela Ust-Putyla, na ušću u rječicu Bilyj Čeremoš. Tu su se postrojbama 54. K. und K. pješačke divizije priključile postrojbe 42. domobranske pješačke divizije lijevim zapadnim krilom napredujući najkraćim pravcem prema Nadvirnoj.

U dolini Putyle u okolici sela Ploska smjestilo se 11 bojni i 54 topa. Na zapadnom boku djelovala je 78. pješačka pukovnija štiteći položaje uz dolinu Suceave na koju su došli dolinom rječice Moldove i preko okolnih uzvišenja iz pravca gradića Câmpulunga /Rumunjska/. Napredujući dalje prema sjeveru pukovnijski stožeri i postrojbe nastojale su se u izuzetno hladnim noćima smještati po kućama u planinskim selima karpatskog kraja Verhovyna. Tako 10. veljače bojne i satnije noće raspoređene po selima na nadmorskoj visini od preko 700 m, Ust-Putyla, Marynyči, Horoceve, Petraši, Biloberizka..

Oni poput drugih hrvatskih pukova savlađuju oštre zimske uvjete /uz stradanje zamrzavanjem dijelova tijela ili prehladama velikog broja vojnika/ i sve brojnije ruske postaje s kojima ulaze u oštre topničke i strjeljačke okršaje.

Nastupajući uz rijeku Čeremoš u središtu zapadnog krila halyčko-bukovynske bojišnice XIII. zagrebačkog korpusa u sastavu austrougarske armije Pflanner-Baltina, 16. varaždinska pukovnija, jednako kao i sve druge austrougarske postrojbe dobijaju veliku podršku od domicilnog ukrajinskog gorštackog stanovništva Hucula i Bukovynaca, dočekujući Hrvate kao osloboditelje njihovih od Rusa okupiranih krajeva. Na tom zimskom planinskom ratnom putu, jedan za drugim se oslobađaju prijevoji i uzvišenja, sela i zaselci i mali gradići po visoravnima i u kanjonima visokih Karpat. Oslobađaju se prijevoji Glynjany i Čerešnja, sela Biloberizka, Pidzaharyči, a zatim 11. veljače važno uporište Roztoky a dan kasnije i mjesto Kutj.

U isto vrijeme 42. pješačka domobranska divizija imala je oštri sukob s Rusima kod sela Horod južno od gradića Kosiv iznad rječice Ribnyce, gdje su mnogi

● "Ranjeni domobran", Oton Iveković (1869. – 1939.), hrvatski slikar historicizma, boravio na bojišnicama Soče, Galicije i Srbije

teško ranjeni i gdje je poginulo dvadeset vojnika. Pale hrvatske domobranice sahranili su vojnici 16. pukovnije sljedećeg dana, 13. veljače, nedaleko mjesta pogibije.³

Sjeverozapadno od Kosiva, u Jablunivu, nalazili su se odredi 43. ruske brigade pukovnika Varonijeva. Djelovanjem 54. pješačke divizije i domicilne brigade Dmytrivka na liniji Pistynj – Krasnyk – Jabluniv uspješno su dostignute ruske obrambene linije kod Ključiva. U borbama za Jabluniv mjesto je pretvoreno u ruševine. I u žestokim borbama pred Ključivom, oko Ključiva i za samo mjesto obje strane pretrpjele su značajne gubitke u ljudstvu.

Prve bitke uz rijeku Čevču i Lomnycju kod Krasna i Rožnjatova

Nakon prvih četiri dana operacija pri prelasku Karpata 42. domobranska pješačka divizija izgubila je 26 časnika i 1800 vojnika, najviše usljed smrzavanja dijelova tijela.⁴

Teške borbe vode se u dolini Bystrycje Nadvirnjanske za gradić Zelene. Borbe se vode i u dolini Bystrycje Solotvynske i na Limnycji.

Divizija 11. veljače dostiže prostor južno od Deljatyna a 12. veljače cijeli XIII. /zagrebački/ korpus poduzima sinkronizirani napad koji je 14. veljače uspješno potisnuo protivnike. "Naši Hrvati prodiru dan kasnije u Delatyn i gone neprijatelja sve do Nadvorne" kako kaže sudionik ovog ratnog pohoda hrvatskih vojnika, topnički časnik

dr. Slavko Pavičić, (pravnik i publicist) slikovito opisujući prve dane hrvatskog XIII. korpusa na karpatskom ratištu u Galiciji/ Halyčyni.⁵ Ruske snage Deljatyn napuštaju u paničnom bijegu.

Zima je bila neodrživa. Uvijek ispod 25 stupnjeva hladnoće. Spasavali su nas razni zaštitni predmeti kao debele bunde i razno krzno, koje smo dobili još u Rumi baš za taj zimski pohod. Početkom veljače moja je haubička bitnica prolazila od Krasne na sjever, u prostor Ldzanya /Verbivka, op. B.G./, da dostigne Rožnjatov. Domobranici su već prelazili Lomnicu /ukr. Limnica/ s obje strane ceste prema Rožnjatovu. Ispod Ldzanya vidjeli smo duboku i široku dolinu rieke Lomnice, koja se je prostirala od Kalusza, oko izbočenog briega Rechya, sve do Jasiena i dalje dolje do Njebulova, onog tragičnog mjesta, gdje je neprijatelj na uzmagu, valjda nehotice, zapalio jednu poljsku bolnicu, u kojoj su poginuli mnogi naši Bosanci. Svuda naokolo s lijeva i desna mali kućerci i pojasi. Daleko dolje na 15 km na zapad vidimo Dolinu i pojedine tornjeve njezinih crkava...U jutro u 6 i po sati bili smo već pred Rožnjatovom..⁶

I dalje artiljerijski časnik svjedoči:

Zadnji koraci naših težkih podravskih konja, uvijek svježih i pripravnih za svaki teret, doveli su nas u malo mjesto Rožnjatov, trgovište u galicijskoj Podoliji. Sa svojih šest haubica uzeo sam položaj na rubu sela i odmah otvorio vatru na one visove, koji su okruživali Dolinu, i na sve prilaze toga čvora. ...Moja

topovska zaštita bili su crveni mađarsko-rumunjsko-njemački husari iz Sedmogradске, uvijek pripravnici i na ataku i na borbu s puškom u ruci. Borbe su trajale gotovo cijeli dan. ...Tu smo se mi držali, ali položaj sjevernije od Kalusza bio je sve teži. Tu su nove divizije generala Lešickog već probile naše linije, a južno od nas bačena je šesta gradačka divizija s položaja oko Spasa već s one strane Czezeve. ...Ruske su divizije bile nadopunjene, gotovo u potpunom ratnom stanju, dakle trostruko jače od naših snaga. ...Situacija je za nas bila teška, skoro katastrofalna. Korak po korak uzimali su naši domobranici na Lomnicu, koju su držali, i jakom vatrom odbijali neprijatelja, dok moja bitnica i druge bitnice 37. pukovnije nisu dostigle brdski hrbat s obje strane Krasne na sjever i na jug...

...Noć je prošla. Ledena i surova. Osvanulo je još ledenije i nemilosrdnije zimsko karpatsko jutro, čak sa suncem.. Svakog časa čuli smo sve težu pušcanu i topovsku vatru. Čuli smo s desnog krila neprestano ruske povike "Ura! Ura!", kojih ćemo se uvijek sjećati. Cijela je ona krajina bila puna tih povika. Ja sam se uzalio u prednjem položaju pješačke linije baš tamo, gdje se sastajao rov 26. domobranske karlovačke pukovnije s rovom susjedne mađarsko-rumunjske pukovnije, šeste gradačke divizije. ... A desno od nas, u onoj širokoj nizini Lomnice, oko onih šuma i gajeva pokazivao se kroz dva dana najčudniji prizor. Najmanje dva zbora ruskog pješaštva u dugačkim valovima napredovala su na naše i susjedne divizije, na naše domobrane, s neprestanim jurišnim povicima "Ura! Ura!" ...Taj dan približili su se najjači juriši ruskih divizija položajima naših domobranaca...Napokon je Rus ponovio taj strahoviti juriš. Bacio se svom snagom na 26. domobransku. Na 200 m od mog položaja u širokoj fronti ušao je u naše jarke. Dio je pukovnije stradao...⁷

Na krajnjem istočnom krilu vodile su se borbe za ponovno ovladavanje Bukovinom.

Tako 7. veljače austrijske snage istiskuju Ruse iz Seljatyna, Izvora, gradića Kutj, Vyžnecje, Čeremoša..

(Nastavak slijedi u idućem broju)

Boris Graljuk

¹ Alfred Kraus, Uzroci našeg poraza, /originalni naslov: Die ursachen unserer niederlage/, Beograd, 1938., 183.–184. General pješaštva Alfred Kraus, bio je načelnik stožera nadvojvode Eugena, od 1916. zapovjednik 1. /krakovskog/ korpusa / 7. armije koji je borbeno djelovao u Bukovini, od svibnja 1918. boravi u Ukrajini u svojstvu predstavnika Monarhije za nabavku žita.

² Ratni dnevnik C.K. Varaždinske pješačke pukovnije br. 16, Bjelovar, Državni arhiv u Bjelovaru, 2004., urednik Željko Pleskalt, knjiga I, 87.

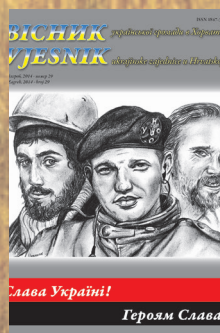
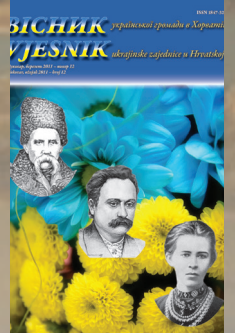
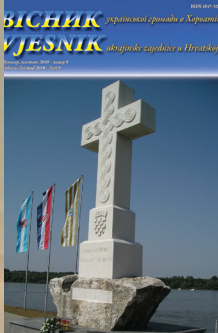
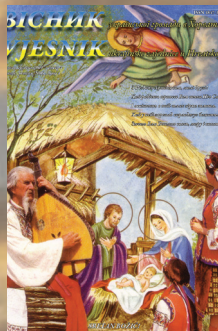
³ Isto, knjiga II., 12

⁴ Isto, 436.

⁵ Isto

⁶ S. Pavičić, isto, 415

⁷ S. Pavičić, isto, 417. – 419.

*Хай мати не побачить смерті сина, Хай дівчина не плаче за коханим,
Хай батько зможе виростити дитину. Хай прийде мир на нашу Україну!*